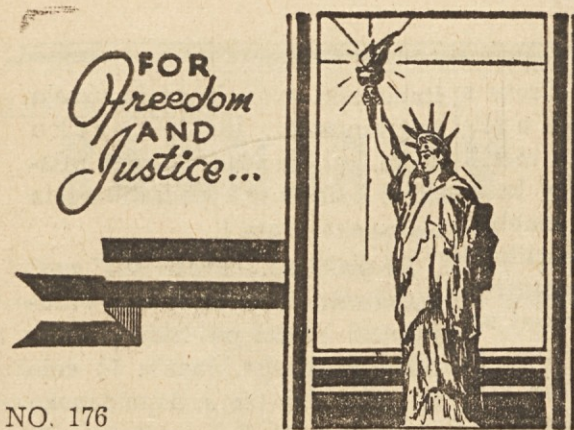




AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

NO. 176

CLEVELAND 3, O., FRIDAY MORNING, SEPTEMBER 8, 1950

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

LETO LII — VOL. LII.

VESTI IZ SLOVENIJE

BOLEZEN NADŠKOFA Ste-pinca. — Zagrebskega nadškofa dr. Stepinca Alojzija držijo komunistične oblasti še vedno zaprte v kaznilnici v Lepoglavi. Zdravstveno stanje nadškofa je silno slabo. Od stalnega šikaniranja v zaporu je izgubil živce. Poleg tega se opažajo na njem početki pljučne tuberkuloze.

KRŠKI ŠKOF dr. Srebrnič, upravlja sedaj poleg škofije na Reki tudi Lošinj in druge isterske otoke, ki so preje pripadali škofiji v Zadru.

ONEČAŠČANJA znamenj in kapelic — v Sloveniji se še vedno nadaljujejo. Blizu Lahovč na Gorenjskem so tisti, "ki niso proti veri," razbili Marijin kip in ko so vaščani postavili na njegovo mesto podobo Matere božje, so še to raztrgali.

POBEGI IZ JUGOSLAVIJE. — 8. avgusta je pobegnil iz Jugoslavije v Italijo Ivan Srebot iz Ajdovščine. V družbi je rekel: "Vsaka neumna stvar traja le en čas. Fašisti so bili samo en čas in tudi komunisti bodo samo nekaj časa." Radi tega je bil klican na odgovor k tajni policiji UDV v Postojno. Mesto v Postojno na zaslisanje, je raje pobegnil v Italijo.

30. julija je pobegnil iz Jugoslavije v Gorico Miha Černigoj, 22 let, iz Sturij pri Ajdovščini. Njegova družina je bila celo vojno za partizane.

NEMŠKI ČASOPIS v južni Tirolski "Dolomiten" — od 2.8. pa javlja v dopisu iz Trsta: "Pet nogometašev jugoslovanskega športnega kluba "Kvarner" na Reki (Fiume), ki je gostoval v jugoslovanski coni B Trsta, je pobegnilo v Trst. Športniki so dobili od jugoslovanskih oblasti dovoljenje, da gredo na izlet na "Lido di S. Nicolo," ki je sicer izključno rezerviran za kopalce iz Trsta. Posrečilo se jim je, da so se izmuznili nadzoru jugoslovanske "ljudske policije" in se prebili preko žičnih ovir kopališča čez demarkacijsko črto v angleško-francosko cono."

MSGR. MIRKO BRUMAT v



Vremenski prerok pravi:

Oblačno in hladneje danes in ponoči.

Tri na dan

Ameriško časopisje bere levite predsednika Trumanu, ker ne podpiše posojila nekaj milijonov Španiji, čeprav je kongres to posojilo dovolil.

Časopisje namreč ne razume Trumanove logike, ki podpira enega diktatorja (Tita), drugega pa ne (Franka v Španiji).

In koncem konca je Tito 100% komunist, Franko pa 100% protikomunist. In zakaj zdaj ves svet drvi v vojno — ali ne proti komunizmu, ki hoče zavladati vsemu svetu? Oprostite, gospod predsednik po našem mnenju, ga Vi včasih strahovito lomite.

TRUMANOVA APOLOGIJA MARINOM

Predsednik je poveljniku marinskega zbora izrazil svoje obžalovanje, prav tako konvenciji Legije marinskega zbora.

WASHINGTON. — Predsednik Truman je včeraj javno obžaloval svojo izjavo, ki jo je dal z ozirom na marinski zbor, o katerem je rekel, da je ta zbor samo "policijska sila mornarice" in da ima "propagandno mašino, ki je skoraj enaka Stalinovi."

Z akcijo, ki ji menda ni primere, je predsednik Truman osebno izročil pismo s svojim obžalovanjem generalu Cliftonu B. Catesu, poveljniku marinskega zbora. Predsednik mu izraža v tem pismu obžalovanje nad "nesrečno izbiro besed."

Istočasno je predsednik Truman poslal kopije pisma Clayju Nixonu, poveljniku Legije marinskega zbora; to pismo je bilo prebrano na konvenciji te Legije, ki se je pričela 7. septembra v Washingtonu. Konvencija je sprejela izraze predsednikovega obžalovanja z zadoščenjem in ploskanjem, nakar je poveljnik Legije izjavil, da je zadeva zaključena.

Slavkarji v Barber-tonu so dovolili odvoz blaga iz tovarne

V Babcock & Wilcox tovarni kjer izdelujejo razne vojne potreščine, je stavka delavcev.

Akron, O., 6. sept. — Po več kot 24-urnem kljubovanju ameriški bojni mornarici, so stavkujoči delavci v Babcock & Wilcox tovarni v bližnjem Barber-tonu končno dovolili iz tovarne odvoz stvari, ki so potrebne za vojno v Koreji.

Frank H. Harvey, sodnik okrajnega sodišča, je istočasno izdal prepoved masovnega piketiranja okoli tovarne.

V svoji naredbi je sodnik prepovedal uniji sledeče: VMEŠAVANJE v zadeve in posle ljudi, ki prihajajo v tovarno in prihajajo iz nje.

MASOVNO in drugače piktiranje ali postopanje v neposredni sosesčini tovarne.

VMESAVANJE v odvoz, nakladanje ali razkladanje vozil v tovarni.

Dalje je sodnik določil, da ne sme biti več kot pet piketov pri vzhodnem vходу, trije pri severnem vходу, trije pri vходу v skladišče, in dva pri železniški progi.

J. A. Patterson, manager za personel ali osebe v tovarni, je izjavil, da bo družba zopet obnovila pogajanja z unijskimi reprezentanti glede njihovih zahtev, "kakor hitro bo spet prišla v posest tovarne."

Stavka se je pričela pretekli četrtek, in od tedaj se družba pritožuje o masovnem piketiranju okoli tovarne. Unijski uradniki pa trdijo, da so izrecno naročili piketom, naj nikar ne ovirajo nikogar, ki bi hotel v tovarno ali iz nje.

Obravnava proti praškemu nadškofu

Rim. — Tukaj vlada mnenje, da bo praška vlada pričela proces proti praškemu nadškofu Jožefu Beranu. Poročila, ki so jih prejeli v Vatikanu, naznajo, da bo nadškof obtožen "nesodelovanja z državo."

Združene države so odklonile sovjetsko protestno noto

Ameriški poslanik v Moskvi je povedal sovjetskemu zunanjemu ministru, naj zaradi sestrjenega letala protestira pri Zdr. narodih.

Moskva. — Združene države so odklonile sprejem sovjetskega protesta, češ da je bil sovjetski bombnik, ki je bil sestreljen nad Korejo, žrtev provokativnega napada od strani enajstih ameriških letal.

Amer. poslanik Alan G. Kirk, je odklonil na zunanjem ministrstvu sprejem note, češ da je to zadeva Združenih narodov, toda sovjetska vlada je vseeno poslala kopijo protesta ameriški ambasadi.

V Washingtonu je sovjetska ambasada izročila protest drž. departmentu, toda ta je protest nemudoma zopet vrnil sovjetski ambasadi.

Uradniki državnega departmента so izjavili, da je prišla na departmēt s sovjetske ambasade neka ženska, ki ni znala angleško, ter je izročila noto nekemu človeku v pritličju, nato pa odšla. Kakor hitro so odgovorni uradniki departmēta uvideli, kaj je prinesla, so nemudoma poslali noto nazaj in tudi po svojem človeku, ki ne zna besede rusko.

V sovjetski noti, čije besedilo je Moskva oddajala po radiu, je rečeno, da je bilo sovjetsko letalo, v katerem so izgubili življenje trije letalci, na večbalnem poletu in ni nosilo ne bomb ne torpedov. Če je bilo tudi drugače neoboroženo, o tem ni v noti ničesar omenjeno, rečeno je le, da ni streljalo na ameriška letala in da se ni približala ameriškim bojnim ladjam. Nota zahteva strogo preiskavo in kaznovanje onih, ki so odgovorni za sestrelitev letala, kakor tudi odškodnino za letalce in sestreljeno letalo.

Churchillov sin ranjen v Koreji

TOKIO. — Randolph Churchill, sin bivšega angleškega premijerja Winstona Churchilla, je šel s patroljo ameriških vojakov na sovražno ozemlje v Koreji, kjer je bil ranjen od sovražnikov krogel.

NAJNOVEJŠE VESTI

LAKE SUCCESS. — Varnostni svet je včeraj odklonil Malikovo zahtevo, da bi obsodil ameriško bombardiranje Severne Koreje. Malik je ostal sam s svojo zahtevo, kajti ko je prišlo to vprašanje na glasovanje, je dobilo en glas, namreč Malikov, in devet glasov proti. Jugoslavija se je vzdržala glasovanja.

NEW CUMNOCK, Škotska. — Plaz v premogovniku je zasil rove ter odrezal odhod 128 premogarjev, ki so se nahajali tam pri delu. Za njihovo pravočasno rešitev je malo upanja.

MESTO YONGCHON PADLO V OBLAST KOMUNISTOV

Brambovci mesta Taegu, ki je zdaj v neposredni nevarnosti, se pripravljajo na poulične boje od hiše do hiše.

TOKIO. — Mesto Yongchan, v MacArthurjevem gl. stanu v Tokiju. Mesto Taegu, v katerem je zdaj 350.000 ljudi, je v dosegu komunističnih topov, pa vendar ni padel v mesto še noben njihov izstrelak. — Brambovci mesta se pripravljajo na poulične boje od hiše do hiše.

Nebo nad bojnimi črtami je polno zavezniških letal, ki bombardirajo in obstreljujejo komunistične čete in njihove komunikacije. V sredo so ta letala uničila ali poškodovala in vrгла iz akcije skoraj polovico izmed 84 komunističnih tankov.

Nazorna slika iz življenja osrečevalcev bosega in golega jugoslovanskega ljudstva, ki mu predejo pajki po želodcu

Titov lastni tisk poroča o razkošnem življenju komunističnih oblastnikov in njihovih oholih dam, ki iz svojih krasnih limuzin vihajo nosove nad bosjaki, ki se ne morejo dovolj naglo umikati novi "proletarski" aristokraciji.

Casopis New York Tribune na obisk, bi rad izposloval bi-od nedelje, 3. septembra, t. l. ljardno mizo od ministra, ki i-objavlja od svojega poročeval- ma v svojem območju take za- ca Gastona Coblenza sledeče de-ve. Direktor ve, kako je tre- poročilo, ki ga je Coblenz po- ba goditi za tako stvar: 'Ah, ka- stal iz Beograda, pomnite — iz ko imenitno plavate, tovariš mi- nister!' pravi. 'Naravnost ču- do- Beograd. — Tukaj je vzbudil vito! Zdaj ste mnogo bolj vitki. Saj ni niti sledu več o trebuhu!' Direktoru mu je sicer obilzal pe- napad na sistem kast, ki so ga uveljavili komunistični glavar- ji in njih žene, ki nimajo druge- ga kot prezir za delavca.

V članku je opisano življenje komunistov, od katerega ino- zemski poročevalci nimajo do- stopa: obnašanje komunističnih oblastnikov in njihovih žena v luksuznih vilah od dalmatinski obali tekot poletne počitniške sezone. Članek je izšel v ted- niku "Književne Novine", vo- dlini literarni publikaciji Tito- vega režima.

Članek "krasi" sardonska ka- rikatura oholih komunističnih dam, sedečih na morski obali v družbi ministra "Štefana Jova- noviča." V tem članku je reče- no:

Zaslужeni počitek po trudapol- nem delu

"Ministrova žena in svakinja ter žena ministrovega pomočni- ka počivajo v dolgočasju po po- vratku iz bližnjega trga, katere- ga so "počastile" s svojim obis- kom. Skozi trg so se v vihajo- čimi nosovi peljale v krasni a- meriški limuzini, podeč s ceste one ljudi, ki imajo to nesrečo, da morajo hoditi peš.

Počitek in sanje ministrovega pomočnika

"Ministrov pomočnik se udob- no zlekne v naslanjač na terasi in zadrema, sanjajoč, da mu je žena umrla, da se je spet dobro oženil, da je postal minister in nato premier. . .

"V Beogradu je dvojce različ- nih mnenj o vzrokih, zakaj je bila objavljena ta stvar:

1. To da je razveseljivo, ker se najvišji režimski krogi zave- dajo, kaj se dogaja. Objava te- ga članka da pomeni, da vlada- jo iskreni nameni, da se popra- vi to situacijo. Dalje, da je ta članek namenjen premostitvi prepada med komunisti, ki jih je v deželi tri odstotke, in osta- lim prebivalstvom.

2. Dasi je članek močnejši ko kateri koli pred njim, ni vendar nič drugega, kot toliko opevana komunistična "samokritika", ki nič ne pomeni in bo kmalu po- zabljena. . .

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Federacija SMZ— V soboto ob 7:30 zvečer bo seja federacije SMZ v Sloven- skem domu na Holmes Ave. — Prošeni so vsi zastopniki, da se gotovo udeležijo.

Poroka— V soboto ob devetih se bosta poročila v cerkvi sv. Lovrenca Miss Josephine Roznik, hčerka Mr. in Mrs. John Roznik iz 3532 E. 82 St. in Joseph Baskovich, sin Mr. in Mrs. Joseph Basko- vich, 6614 Bliss Ave.

Prva obletica— V nedeljo ob 11:30 bo v cerk- vi sv. Vida maša za pok. Marijo Ovnič v spomin prve obletnice njene smrti.

Na obisku— Mr. in Mrs. Frank Svete iz Conemaugh, Pa., njuna dva si- nova Daniel in Stanley ter Mrs. Johanna Petrovčič so prišli na obisk k bratu Antonu Svete na 1184 E. 60 St. Tukaj ostanejo samo par dni.

V bolnišnici— Mrs. Mary Luznar, 1150 E. 61 St., se nahaja v Charity bolniš- nici, kjer bo morala ostati za nedoločen čas. Prijateljce jo lahko obiščejo v sobi 206.

Novo vino prihaja— John Drenik nam je povedal, da je zaloga vina iz stare domo- vine, ki jo je nedavno prejel, po- šla do zadnje steklenice. Bilo je nad 500 zabojev. Ampak Mr. Drenik je dobil obvestilo, da je na potu iz stare domovine že druga pošiljka in sicer nad 700 zabojev najboljšje kapljice iz Stajerskega, nad 600 zabojev pa bo terana in dalmatinca. Kadar bo vino dospelo v New York, bomo naznanili v listu, da si bo- do rojaki lahko naročili to za- res fino kapljico.

Nedeljski radio-program— V nedeljo, 10. sept. bo odda- jan preko WERE radio postaje od 8:30 do 9 zjutraj sledeči pro- gram: Marybelle Polka, Johnny Pecon; Roža valček, Kusar trio (Orazem Gregory and Yanchar Gerl vocal duet); Vsi so priha- jali, Anton Schubel; Pečlarska polka, Hojer Trio; Sijaj Solnič- ce; Kvartet "Jadran"; Treba ni moje ljubce plaušati, Lausche- Udovich; Hojer Valček, Hojer Trio; Blue Canadian Rockies, Gene Autry; Washington Grays March, Colling Band.

Odhod v Texas— Po odredbi zdravnika odpotu- je jutri v Houston, Texas, naš rojak in dober prijatelj Jim Šepic. Koliko časa bo moral osta- ti tam doli, še ne ve. Želimo mu, da bi se v toplem tesaškem podnebju kmalu popolnoma po- zdravil.

Petnajsta obletnica— V nedeljo ob 11 bo v cerkvi sv. Pavla na Chardon Rd., maša za pok. Alice Bencin v spomin 15. obletnice njene smrti.

Sinko je— Pri družini Mr. in Mrs. Lewis Stavana, 824 London Rd., se je oglasila štoklja in jim pustila za spomin sinčka, od prej pa imajo že hčerko. Dekliško ime matere je bilo Vida Gogala. Tako sta sedaj Mr. in Mrs. Joseph Gogala že drugič stari oče in stara mama, Mr. in Mrs. Anton Stavana iz Cortland, O., pa že enajstič.

Usmrtitev dveh vohunov v Pragi

Praga. — Tukaj sta bila usmr- čena dva vohuna, ki sta baje vo- hunila za Zdr. države, Franci- jo in Vatikan.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and English Editor: Mary Debevec
Editor in Chief: Anton Sabec; Mg. Editor: Frank A. Turek;
Associate Editor: Vinko Lipovec

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6.00, za 3 mesece \$3.50.

SEPTEMBER 1950						
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
						1
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 176 Fri., Sept. 8, 1950

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year; \$5.00 for 6 months; \$3.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$10. per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Še dodatnih pojasnil prosimo!

V "Enakopravnosti" z dne 30. avgusta t. l. smo brali pod naslovom "Henry Wallace in njegovo zbujenje" uredniški članek, ki je tako "to the point", da bi bil vreden ponatisa, toda to bi vzelo preveč prostora in bi ga zmanjkalo za to, kar bi še mi radi pripomnili k temu članku.

Ker je članek na uredniškem mestu, sodimo, da ga je napisal isti pisec, ki piše pod svojim imenom tudi "Obrobne opazke" torej sedanjih listov urednik. Že takoj v uvodu nam pove, da je on že "pred volitvami v jeseni leta 1948 v Enakopravnosti zapisal, da so ameriški komunisti z odobritvijo Wallaceove predsedniške kandidature obesili Wallaceu mlinski kamen okrog vratu. Izid dotičnih volitev je pokazal, da je bila diagnoza točna. Wallace je dobil dober milijon glasov, od katerih je bilo oddanih več kot polovico v državi New York, kar je pomenilo, da je politična avantura kateri so kumovali komunisti z NAIVNIM odobranjem nekaterih dobro mislečih progresivcev, doživela večji polom, kakor se je moglo soditi na podlagi stvarne in trezne ocenitve faktorjev v danem položaju.

In nato... "Wallace je postal klavno jagnje igre, ki je bila očitno napisana in inscenirana po navodilih večjih, toda okrutnih političnih dramaturgov in režiserjev v Kremlju..."

Da Wallace ni videl vodilnih faktov, je bilo temu vzrok to, "ker je (Wallace) kompleksna osebnost, v kateri so, kar je sedaj bolj jasno kot kdaj poprej, mešane karakteristike sv. Franciška Asiškega, Don Kihota in Hamleta..."

In še: "... Moskva je svojim učencem v Zedinjenih državah velela, da naj prižigajo kadijo za Wallacea in ga tako omamljenega vodijo na politično morišče" itd.

Končuje se ta "diagnoza" oziroma njen epilog takole: "Wallace je izvršil prelom s Progresivno stranko — kolikor je je pač še ostalo od zadnjih volitev — ko so korejski komunisti napadli Južno Korejo in izzvali oblast Združenih narodov; ampak ko je izstopil iz stranke, je dejal, da je o tem koraku že delj časa razmišljal, kar je brez dvoma resnica. Spoznal je končno skrajni cinizem in absolutno brezvestnost svojih nekdanjih komunističnih 'oboževalcev', — ampak prepozno."

Priznati je treba, da je bila "diagnoza" o predsedniškem kandidatu Progresivne stranke res točna, da bi bolj skoraj biti ne mogla, razen če dodamo k njegovi karakteristiki sv. Franciška Asiškega, Don Kihota in Hamleta še karakteristiko indijskega jogija, verskega neuravnovešenca, političnega megalomana in splošnega zmešanca. Njegove zablude z orientalskim mysticismom, ki ga je "spogal" s svojim "učnikom" Gurujem, so danes splošno znana stvar, kakor tudi njegovo asketstvo indijskih jogijev in fakirjev, ki ga je svoječasno izvajal, ko se je nekaj dni hranil samo z lanenim semenom, fiziolo in cvetačo (karfiolo), dočim se je pozneje poskusil izključno z dijetno močnika in mleka, ob kateri je uspeval tri mesece, dasi je pri tej "očičevalni" proceduri izgubil 12 funtov. In tudi to je znano, da je ob svojih eksperimentih z ustvarjanjem poljskih hibridov oslajal svoje kalkulacije na luno in njene mrke, ki ga je očitno pogosto trkala. Torej, če je pisec uredniških člankov vse to vedel (tudi mi smo vse to vedeli, zato ga nismo nikoli resno jemali), zakaj je potemtakem dovolil, da je Enakopravnost gonila tak huronski krik v prid njegove kampa-nje?!

Če je vedel da so Wallaceovi "politični avanturi kumovali komunisti in da so jo podpirali nekateri dobro misleči, toda NAIVNI progresivci," zakaj ni tem svojim NAIVNEŽEM povedal, kako stvar stoji ter jim prihranil ponižanje in zasmeh, ki so ga po volitvah doživeli? Pa ne samo to! Zakaj je dovolil, da je Enakopravnost zmerjala in obkladala z nazadnjaki in fašisti one preudárnejše Slovence, ki niso sledili temu političnemu Gideonu z oslovskimi čeljustmi v boj na reakcionarne Filistejce?!

Če je vedel, da je bila Wallaceova kampanja napisana in inscenirana "po navodilih večjih, toda okrutnih političnih dramaturgov in režiserjev v Kremlju," čemu ni te ga slovenski javnosti pravočasno povedal? Če je vedel, da je Moskva naročila svojim učencem v Zedinjenih državah, "naj prižigajo kadijo za Wallacea in ga tako omamljenega vodijo na politično morišče," zakaj sta prižigala to kadijo tudi on in Enakopravnost in pomagala to "klavno jagnje" tirati v politično smrt?!

In če pisec tega članka v Enakopravnosti smatra zdaj za samo po sebi razumljivo, da je Wallace "končno spoznal skrajni cinizem in absolutno brezvestnost svojih nekdanjih komunističnih oboževalcev," je iz tega sklepati, da je ta skrajni cinizem in absolutno brezvestnost spoznal tudi on sam, namreč pisec članka v Enakopravnosti. In če jo je, čemu drvi E. še vedno za temi brezvestnimi in ciničnimi komunističnimi nestvori, ki tako strahotno trpinčijo vsa ljudstva, nad katerimi so zavladali? Kje je vaša logika, razsod-

nost in etika? In čemu smatrate še vedno za izmečke slovenskega naroda vse one rojake, ki obsojajo to, zdaj po vsemu svetu predobro znano komunistično tiranijo?!

Sicer pa Wallace priznava svoje zmote, kar naj mu bo v dobro štetu. Motiti se, je človeško, vedoma v zmotah ostati, je pa zločinsko!

Kaj pravite na to, tovariš pri Enakopravnosti?

BESEDA IZ NARODA

Dr. Tine Debeljak:

Misli ob Jontezovi knjigi "Jutro brez sonca"

1.
Ko sem prejel Jontezov roman "Jutro brez sonca," sem najprej vzkliznil: "Nova knjiga slovenskih izseljencev in celo staronaseljencev!" In takoj nato: "Katera slovenska literarna zgodovina ima posebno poglavje o literarnem delu slovenskih izseljencev v svetu?" Morda tega dela res ni veliko, morda ni tako pomembno, toda dozda še nimamo pregleda o tem, kaj je bilo sploh napisanega. Imamo statistike vseh mogočih časopisov, ki so izhajali zadnjih štirideset ali petdeset let, ocenili smo sem in tja kakšno delo, ki je imelo srečo, da je izšlo v knjižni izdaji, kakor na primer Zornanove pesmi ali Kristanove ali Molkovce povesti, nihče pa ni še napisal kritične študije ali razprave o razvoju in vrednosti te veje slovenske književnosti, ki je nastala izven naših narodnostnih mej, zlasti pa v izseljenstvu. Njeni izsledki, pa če tudi bi ne bili pomembni, bi morali priti v literarno zgodovino.

Toda tisti, ki bi hotel napisati tako študijo, se ne bi smel ozirati samo na knjižne izdaje leposlovnih del, temveč poglobiti bi se moral v vse ameriške slovenske časopise in proučiti vse podlistke, vsak feljton in vsako pesem. Kdor bi pisal takšno zgodovino severnoameriškega slovenskega leposlovja, bi moral dovolj dobro poznati slovensko književnost, da bi znal oceniti pomen vsakega dela v razmerju do domače slovenske književnosti ter ga vrednotiti po svetovnih, kakor tudi domačih merilih. Kolikor vem, obstoja v Clevelandu Slovenski muzej. (Obstojal je, toda je bil vsled pomanjkanja kulturnega zanimanja v direktoriju S. N. D. kratkovidno likvidiran. — Ured.) Tam bi se gotovo našlo gradivo od Barage do zadnjega feljtona v slehernem listu kakršne koli politične barve. To gradivo bi nudilo snov za razpravo, iz katere bi zvedeli, kaj je kdo naših ljudi v Ameriki napisal in koliko je kaj vredno.

To gradivo bi bilo treba obdelati od vseh strani. Odgovoriti bi si morali na sledeča vprašanja: 1. Kaj so ameriški Slovenci ponatisnili iz starodolovinske književnosti? 2.) Kaj so prispevali pisatelji iz stare domovine v ameriške liste? (Tega gradiva je več, kot bi si kdo mislil. Pisali so za Ameriko: Pregelj, Finžgar, Faturjeva, Debevec Jože itd. Nekateri listi, kot n. pr. socialistični, so imeli stalne sotrudnike v Ljubljani, druge, katoliške so pa zalagali študentje iz škofskih zavodov po posredovanju profesorja dr. Trdana. Tudi pisec teh vrstic je svojo prvo prozo in prve pesmi objavljaj v Ameriki!) 3.) Kaj so ustvarili ameriški Slovenci sami (drame, povesti, pesmi, tudi feljtoni, anekdote, lovske zgodbe itd.)? 4.) Kaj so prispevali ameriški slovenski pisatelji v starokrajske liste? (v 5.) Kaj so Slovenci dali ameriški književnosti v angleščini (Louis Adamič, Anton Klančar in drugi)?

To bi bilo samo nekaj pogledov na vprašanje te književnosti, ki morda ni tako brezpomembna, kot bi kdo mislil, saj tam delajo Kristan, Molek, Zorman, Jontez, Debevec, Ambrožič, Trunk, Urankar, Vodušek itd. Iz tega bi se dala napraviti

ti morda kar lepa Antologija ameriških slovenskih pisateljev, ki bi bila gotovo najlepši spomenik umirajočemu slovenskemu življu v Ameriki.

Tisti, ki bi iskal to leposlovno gradivo med goro starega papirja, bi istočasno lahko pisal je o literarnem delu slovenskih izseljencev v svetu?" Morda tega dela res ni veliko, morda ni tako pomembno, toda dozda še nimamo pregleda o tem, kaj je bilo sploh napisanega. Imamo statistike vseh mogočih časopisov, ki so izhajali zadnjih štirideset ali petdeset let, ocenili smo sem in tja kakšno delo, ki je imelo srečo, da je izšlo v knjižni izdaji, kakor na primer Zornanove pesmi ali Kristanove ali Molkovce povesti, nihče pa ni še napisal kritične študije ali razprave o razvoju in vrednosti te veje slovenske književnosti, ki je nastala izven naših narodnostnih mej, zlasti pa v izseljenstvu. Njeni izsledki, pa če tudi bi ne bili pomembni, bi morali priti v literarno zgodovino.

(Dalje prihodnjič)

Uspela prireditve

Cleveland, O. — Pričakoval sem, da se bo le kdo od odbora oglašil in se zahvalil vsem, ki so prišli na naš piknik v nedeljo 20. avgusta, no pa vidim, da odborniki ne pišejo posebno radi, naj torej to storim jaz.

Prepričan sem, da ste veseli odhajali domov. Posebno zadovoljni so bili oni fantje, ki so dobili nagrade — žive zajce. Kdo bi nagrade tudi ne bil vesel?

Prireditelji so se potrudili, da bi bilo vse kar najboljšje. V kolikor kdo ni bil popolnoma zadovoljen, naj oprost, pri tako številni udeležbi je bilo res težko ustreči vsem in vsakem v vseh stvareh. V bodoče se bomo še bolj potrudili, tako da se ne bo mogel nihče pritožiti.

Vsem, ki imate veselje do streljanja, sporočam, da bomo streljali še dvakrat in sicer 17. septembra in 15. oktobra. Zaznamujte si ta dva dneva in obiščite nas, da si čim bolj izvežbate roko in oko, saj bo čas lova skoraj tu.

Še nekaj besedi v spomin in slovo našemu pokojnemu članu John Urankarju St., ki nas je zaletel od kapi tako nenadno zapustil. Ni dočakal našega piknika, ki se ga je tako veselil in s takim veseljem spremljal vse priprave zanj. Dva dni prej smo ga položili v grob. Na dan piknika 20. avgusta je visela v klubovih prostorih ameriška zastava na pol droga njemu v spomin. Vsak član, ki je vstopil, je žalostno sklonil glavo ob spominu na Tebe, dragi John, ki si nam bil toliko let tako drag sodelavec in prijatelj.

John, Ti si se poslovil od nas, toda Tvoje delo je ostalo in bo še dolgo pričalo o Tvoji nesebičnosti in vnemi za naš klub. Pogrešali Te bomo.

Pred začetkom streljanja so vsi člani, ki so se prireditve udeležili, izstrelili salvo v njegov spomin.

Pokojniku večni mir, njegovim hčeram in sinovom pa naše iskreno sožalje!

Za St. Clair Rifle and Hunting Club

Poročevalce.

— V letu 148 so lastniki trakov v Zed. državah plačali nad en biljon dolarjev v davku na gazolin in drugih pristojbinah, ki jih vlada zahteva od lastnikov teh vozil.

Franc Sal. Finžgar:

Življenje in smrt Mohorske knjige

(Nadaljevanje)

Ko je drugo jutro Liza spravljala moževno nedeljsko obleko, me je potegnila iz žepa. Pahnila me je pod strop na polico, kjer so se mi začudile dremotne tovarišice.

"Kako, sestrice?" sem jih ogovorila vsa vesela, da sem vsaj v družbi.

"Žalostno in dolgočasno. Pa ti?"

"Ni veselo, a zanimivo." In pripovedovala sem jim ves ljubi dan o dogodkih, ki sem jih doživela.

"Ni veselo, res, ne," so mi potrdile zvečer, "ni veselo tvoje življenje, a dolgočasovale niso. Me pa — nesreča taka, da smo prišle v Zalaz — težko, da smo pisali v prahu. Micika bo brala, pravi Liza. Toda Micika pozna šele deset črk. Pomisli, kdaj še le nas dvignejo iz prahu. Težko, da bi ućakale."

"Kaj pa fant, ki nas je nosil?" sem radovedno povprašala.

"Trtarjev fant! Nihče ga ne priganja k ućenju, sam pa ne pogleda knjige. Žimnice (zanke ne žime, v katero love ptice) dela in ptice lovi. Nikdar ne bo bral."

"Žalostno življenje in najbrž prav tako žalostna smrt. Umrle bomo brez sađu." Bridkost nas je objela in topo smo molčale.

Prikoračil je k nam suh pajek napel nitko od stropa do police, splezal po njej nazaj pod strop, napredel drugo in se ukvarjal do noči s tkanjem lepe, velike mreže. Me smo pa zadremale, kakor zadremlje na zimo polh v duplu.

Koliko dni smo preždele in predremale čisto pozabljene na polici, ne vem. Spočeta smo se zdramile, če je med otroki nastal pretep za orehe in suhe hruške ali če je Trta "Franku le preveč izprašil oguljene hlače. Slednjič smo se navadile tudi teh vsakdanjosti in spale spanje pozabljenih.

Nekega dne pa se je zgodilo, da je pajek, ki se je pošteno odebil, s strahom pobegnil iz mreže in se vtaknil v zevajočo razpoko na stropu. Dolgi prsti so predrlj pajčevino in segli po knjigi. Vse hkrati smo mislile: "Pričinja se življenje!" Nismo se ozrle brez zavisti za nerodnim koledarjem, ki je možato izginil s police.

Tedaj pa se je slišal spodaj srce pretresujoč vzdih koledarjev. "Rrsk, rrsk, rrsk," je zastokal in v hipu priletel okuzman nazaj na polico.

Vse smo iztegnile vratove in pogledale, kaj se godi. Trta je zavijal v koledarjeve liste klobaso. Napravil se je bil namreč v gozd in vzal s seboj južino.

"Približala se nam je ura! Ne poginemo brez koristi," je pripomnil hudomušni koledar kljub bolečini.

Me smo se pa zgrozile nad tako koristnostjo: "Žalostna usoda, če smo zato, da bi zavijali v nas klobase!"

Okrog poldneva je prilezel pajek iz špranje. Zelo previdno se je ozrl po hiši. Me smo se pomirile in s pajkom vred smo ugodno spale tisto noć.

Drugo jutro je Trta navsezgodaj brusil sekire. Zbudilo nas je čudno šumenje po brusu. Zaspale smo se ozrle s police. Naše papirnate kosti je pretresel mraz.

Trta se zopet odpravlja v gozd; zopet bo hotel jesti in njegovo kosilo — naša smrt. Resnično res.

Zopet je zbežal pajek v špranjo, skozi mrežo so pogledali osmoljeni drvarski prsti, koledar je izginil z njimi s police in vnovič je zajčal, še huje kakor prejšnji dan, zakaj s Trto je šel v drva tudi fant.

"Moja usoda je zapečatena," je govoril obupani koledar. "Vsi pratikarji in zvezdoglebi, vsi

pojditte rakom žvižgat! Čemu s te se ubijali in razmišljali o ščipu in mlaju? Čemu ste merili dneve in pisali svetnike v kole-dar? Čemu? (Pratika je kmetski koledar, v katerem so naslikani svetniki in vremenska znamenja za vse dni v letu; ker torej se-stavljavec pratike (pratkar) za vse leto naprej zaznamuje vre-me, je nekaj vremenski prerok; zvezdogleb: pisatelj misli na ti-ste srednjeveške ućenjake, ki so iz zvezd razbirali človeku pri-hodnjost (astrologi). "Vsi pratikarji in zvezdoglebi, vsi pojditte rakom žvižgat," te besede je pi-satelj povzel po Prešernu). Brez tega truda bi klobasa teknila prav tako Trtarju in njegovemu fantu. In ti, Gutenberg, in tvo-ja dolga brada kaj bi gledal iz ko-ledarja po strani in se bahal, ker si iznašel tiskanje bukev? Ne-potrebno je tvoje delo! Tudi brez tvoje modrosti bi se Trta najužinal v gozdu." (Gutenberg se je rodil 1397. l. v Mainzu na Nemškem in tam umrl 1468.; na-šel je prvi premakljive črke, ki jih lahko sestavljamo v besede; trditve, da je "iznašel tiskanje bukev", ni povsem natančna, ker so to znali že pred njim, le da so morali vsako stran posebej vre-zati v les. Nosil je brado in ta-ko ga tudi radi upodablja.)

Vse hkrati smo dvignile velik vršič na polici in slovesno ugo-varjale, da nas tako divjaško ko-blejo in mrcvarijo. Trta seveda ni slišal našega ugovora. Le re-jeni pajek je prikobacal opoldne iz špranje. Toda v njegovi tol-sti duši ni bilo usmiljenja. Še ozrl se ni, ko se je napitil po stropu in v drugem vogalu hiše začel novo mrežo.

Trta je brez nehanja hodil v gozd. Njegova pota so sušila ko-ledar, dokler ni romal zadnji list s police; tako je klavno po-ginil koledar širokohladač.

Ko je tisti večer Trta vtikal sekiro pod peč, je vzdihnil: "Križ božji!"

"Sta dočelala?"

"Sva. Liza! Ni se nam treba bati zime."

Me na polici smo se oddahni-le. Izginil je grozni strah, kate-ra pride zdaj na vrsto. V naših dušah je zraslo upanje, da smo vsaj do prihodnje zime varne pred smrtjo.

Ali Trta je ukrenil drugače. Prišla je sobota. Gospodar je sedel zvečer k mizi, privil oka-jeno svetilko, podstavil počeno ogledalce, odpel od pasu jermen, ga stisnil med kolena in nateg-nil. Zablistala se je britev. Ko jo je nakačil, da je vzela las, je vstal in stikal po klopek in po-ličicah pri oknih. (Nakačiti — nabrusiti; britev vzame las — kadar je tako ostra, da ga pre-reže prosto v zraku.

(Konec prihodnjič)

S Tržaškega, Goriške in Koroške poročajo

Ciril-Metodov dan v štan-drežu

V sredo 5. julija ob 9. uri jutraj je moćno zadonel veliki

štan-dreški zvon in se je veselo pritrkovanje razlilo pre-ko streh, polj in vrtov: otroci, mla-dina, prihiti in počasti -sveta slovanska brata !

In prišli so. Prav vsi naši štan-dreški ljudskošolski in sred-ješolski otroci pa tudi iz Mir-nika, Plešivega, Jazbin in celo iz Mavhinj ter s dopoldansko zamudo tudi Doberdobci. Ob desetih je došel med te otro-ke, katerih je bilo do tristo, sam naš prevzvišeni knezonad-škof, da bi jim maševal in go-voril. Deček ga je pozdravil in mu povedal, da prihaja med nas kakor nekdaš sveta brata Ciril in Metod, deklica pa mu je podarila cvetje, povezano s papeževo zastavico, saj sveta brata sta hotela žeti uspehe svojega dela po papeževem bla-goslovu. Nato se je vse, mlado in staro, zgornjo v cerkev ob veselih zvokih orgelj, na kate-re je igral sk'adatelj in moj-ster profesor M. Filej. Po uvod-ni moćni pesmi "Povsod Boga" je mladina prisostvovala sveti daritvi s petjem ljudske svete maše. Pri evangeliju je prevzvišeni spregovoril v lepi slovenščini in poudaril važnost praznika svetega Ciril in Me-toda, ki je v tem, da se vsi združimo in da po njihovem zgledu delujemo za razširjanje božjega kraljestva: z zgledom, v organizacijah, z besedo in z molitvijo. — Govor, sveta ma-ša, petje, zelo lepo okrašena cerkev zunaj in znotraj in po-božna množica molilcev, je le-po povzdignila praznik naših svetnikov, katerih slika je bila na za to nalašč pripravljenem oltarju. Po sveti maši so vsi otroci spremili nadškofa do žu-pnišća, kjer so se z njim slika-li in se potem od njega poslo-vili s prijaznim ploskanjem. — Kljub vroćini so hoteli otroci igrati napovedano tekmo na Rojceh. A izid je ostal neod-ločen. — Nato je sledil oddih, kosilo, kopanje na Soči in spre-hod s koriero po Gorici. Ob štirih se je praćel vesel srečo-lov, od katerega so nekateri odnesli kar precej bogate daro-ve. — Na lepo okrašenem odru, kjer je visela velika slika sve-tega Cirila in Metoda med pa-peškimi zastavami, so nato na-stopili predstavniki od vsake skupine otrok z deklamacija-mi, petjem, solospievom in s ša-ljivim prizorom. — Toda čas je narekoval konec. A konćali smo v cerkvi. Velećastiti gos-pod dekan, ki je bil med na-mi še med prireditvijo, je imel zaključni govor z mislijo: mla-dina bodi vesela, dobra, pobo-žna! Z blagoslovom z Najsve-tejšim in s pesmijo "Marija Mati ljubljena" smo konćali praznovanje praznika svetih slovanskih bratov.

A ker so mladino še skrbele noge, se se šli pomerit še en-krat, a sedaj z Doberdobci, kdo obvlada bolj nogometno žogo. Kakor je poudaril sam pre-vzvišeni knezonadškof, naj bi bil to srećen začetek gibanja slovenske katoliške mladine. "Katoliški glas"

KADAR BI POTREBOVALI

prvovrstno odpredmljen sprevod za katerega koli člana vaše družine, ali morda

bolniški ali ambulanćni voz

vam nudimo toćno in zanesljivo postrežbo v 2 zavodih:

1053 E. 62 St. in 17010 Lake Shore Blvd.

Za hitro postrežbo rabite naš glavni telefon:

HENDERSON 1-2088

Naša postrežba na razpolago noć in dan!

ANTON GRDINA in SINOV

FRANCE SELJAK:

KAMNARJEV JURIJ

"Prav." Podjetnik je nehal strmeti v nohte. Naslonil se je in znova prodorno gledal. Nenadoma je dvignil obrvi, vrečice pod očmi so se mu nategnile.

"Opozoriti Vas moram — tega mi ne smete zameriti —, da se ne smete vmešavati v politiko!"

Jurij je sprva onemel. Nato se je naglo izvilo iz njega: "V politiko se nikoli nisem vmešaval."

"Vem. Vojna je ljudi v marsičem izpremenila. Pojavljajo se prevratneži, ki grozijo zrušiti dobrine, katere nam je pripeljala vojna. Teh ne bom trpel v svojem podjetju..."

"Nisem nikjer vpisan," se je nehoto izvilo iz Jurija.

"O tem sem poučen," se je nasmehnil gospod Arturo. "Morate se vživeti v novi položaj, opustiti tudi narodne težnje..."

Suhljata, sključena postava se je dvignila, suha roka z dolgimi prsti je molela čez mizo. Jurij se je dvignil in se nenadoma zmedel. Risba na steni mu je rogajoče se mežikala. Zdašci šele je razumel podjetnikove maziljene besede, postalo mu je zoprno. Kdo je bil kriv, da je bil njegov oče zaprt? Nekaj globokega, prej neznanega se je odpiralo pred njegovimi očmi. "Nisem nikjer vpisan." Postalo ga je sram. Občutil je, kakor da ga je roka zgrabila v dušo in mu tiščila misel med skrčenimi prsti.

"Saj razumete," mu je podjetnik še vedno ponujal roko. "Kadar bo čas, Vas pokličemo."

Podjetnik je umeknil roko, se prijel za sive brke, komaj viden smeh mu je spreletel obraz.

Jurij se je obrnil in trdo zaprl vrata za seboj.

Na cesti je pomislil. Ni krenil proti domu; šel je, da poišče Marka.

15. Marmor zveni.

Prvi kosi marmorja so se dvignili iz globin, prve delavnice so zašumele. Nova mizica je spreletela ljudi. Iz kamna sta si rezala kruh dva rodova. Zdaš je niso imeli vsi dela. Hiše so bile pozidane, nekateri so morali hoditi ure in ure, da si prislužijo kruha. Prekrovali so brezdelje in lakoto. "Enemu šume stroji, se mu steka denar, drugi nimajo, da bi z mezinem genili."

Prišel je pa dan, ko je zašumelo kakor v čebelnjaku. Na cesti je pred svojimi delavnicami široko stal zajeten mož, širil prsi in kazal rdeč, mesnat obraz. Zdravje in sila. Bil je navaden delavec, iz nič se je dvignil do veljaka. Trd, skop je sam pomagal dvigati kose marmorja. Njegova sirova odkritost in brezobzirnost sta bili ko jasen račun. Ni poznal zvitega smeha, na čelu si mu bral, kaj misli.

"Ali začnem?" so ga vprašali.

"Na delo!" mu je prišlo grmeče iz ust. "Dovolj ste postopali po cestah!"

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izsello, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z našim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novimi. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Delo izgovorjeno brez odlašanja Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVE.
vagal E. 62nd St.; vhod samo na E. 62 St.
Urad je odprt od 9:30 zj. do 8. sv.
Tel.: EN 5013

Možu je bilo ime Just, tako so ga imenovali znanci, po primku je bil Culot. Prišel je iz Furlanije nekje, naučil se je tudi jezika, se sprijateljil z ljudmi, dasi so ga imeli za stiskača.

Z mrzlično naglico je šumelo delo. Delavci so po Justovi samozavestni hoji, po njegovem obrazu spoznali: ni za šalo, za res gre. Iskal je z očmi, hodil z rokami na hrbtu, zagledal med upognjenimi pleči moža, ki je imel sive lase, a je bil prav tako širok ko on.

"Jože, kje si, da te ne najdem? Ne boš več nadzoroval v javi, v delavnici boš ostal. Ti je prav?"

"Dela v javi sem vajen."

"Za javo sem dboil mlajšega. Pri strojih boš gledal, če hočeš, seveda... Saj veš: roka roko umije..."

"Prav," je dejal mož in se znova upognil. Culot mu je pomagal dvigniti marmornato ploščo. Včasih se mu izpod trde skorje nenadoma prikazalo srce, drugič ga je radi dobička zatrl ko modrasa.

"Z delom začne tudi Cave Romana.1 (1 Cave Romana, največje kamenarsko podjetje v Nabrežini; zaposluje tristo ljudi.) Še v večjem obsegu..."

"Vse v večjem obsegu. Ne več roke, ampak stroji. Vas postane mesto..."

"Vse s stroji. Stroji požrejo denarja in denarja... Manjši podjetniki bodo propadli."

Govorili so na cestah, pri delu, v krčmah in ob ognjišču.

"Poklicali bodo tuje delavce..."

"Kdo zna obdelavati naš marmor? Kje bodo jedli in spali? Ali bodo zidali nove hiše za delavce?"

Kljub ugovorom je ostalo nekaj temnega v srcu.

Jurij je poslušal... Novi dogoki so prijetno vplivali nanj. Ni se kesal, da je bil odklonil ponujano službo. Odpirale so se mu nove možnosti. Kakor se iz besedo še ni odločil za Danico, tako je nihal med marmorjem in kamnolomom. "V Građu sem videl staro barko; nekdo jo prodaja za nizko ceno," mu je povedal Lovrenc. Jurij je vzdrltel. Ni si mogel misliti lepšega življenja. Brez večne skrbi, da ga vržejo na cesto, brez razrednega boja... Sredi narave sam svoj gospod, le morje in nebo, edini boj — boj z viharji. Včasih je to misel nenadoma zagnila druga slika: dom, Danica in otroci okoli nje. Ta slika ga je prepričevala, da je treba pustiti sanje in prihajati vsak večer s trudnimi rokami domov, ob sobotah položiti denar na mizo, v nedeljo sedeti v razgovoru z materjo in ženo. Ni več mislil tako pogosto na preteklost in na morje ko na sedanjost in na novo delo, ki se je polagoma od dne do dne kopalo iz razvalin. Poslušal je razgovore. Prvič v življenju ga je zasklelo: ali bodo manjši podjetniki zmagali konkurenco? Občutil je, da sta delavec in gospodar po svoji usodi tesno zvezana med seboj, dasi pogosto zija globok prepad med njima.

Culot se je Jurijevega dvomu grohotno zasmel. Dvignil je debele, klobasaste prste, ko bi grabil nevidne besede. "Bogati podjetniki so gospodje, ne primejo za delo. Plačujejo nadzornike in polne pisarne ljudi. To, strela, stane denarja. Podraži jim marmor. Tega meni ni treba." Mežikal je v Jurija. "In ti? Boš pohajkoval?" "Ponujal mi je delo v pisarni oni..." se je ozrl čez ramo v nedoločeno smer. "Nisem sprejel."

(Dalje prihodnjč.)

MATIJA SKERBEC:

Rdeča zver - pijana krvi!

(Nadaljevanje)

Ena najlepših dolin v naši domovini je pač dolina ob Krki od Novega mesta proti Kostanjevici. Ob Krki in v okolici je stalo več starih gradov, zgodovinskih stavb, polnih starih slik in zgodovinskih ter kulturnih spomenikov. Komunistične tolpe so vse požgale! Pa ne samo tam, marveč po vsej Dolenjski in Notranjski so požgali skoro vse gradove z umetninami vred, ki so se tam nahajale. Naj naštejemo le nekatere teh požganih gradov: Grad Rupert vrh pri Novem mestu s kapelo vred požgan v noči med 5. in 6. aprilom 1943. Rudežev grad v Rižnici uničen januarja 1944, Klevež v Šmarjeti, zgodovinski grad Otočec pri Novem mestu, i. t. d.

Morda bo kdo rekel, da so to požgali bogatašem! Toda v teh gradovih je sedaj bivalo malo bogatašev! Pa dobro, če bi bilo to kako "opravičilo," da so uničevali bogatašem stare, zgodovinske znamenite in kulturno važne stavbe! Zakaj so pa požgali revne kmečke vasi, batarjem? Zakaj so požgali narodno premoženje: šole in uradna poslopja? Zakaj cerkve in župnišča?

Pojdimo na obisk v Suho Krajino, ki je morda najbolj revna med vsemi v Sloveniji! Iz onih krajev je sorazmerno morda največ starih slovenskih izseljencev v Ameriki! Morali so po svetu s trebuhom za kruhom, ker je doma vladala revščina in ni bilo zaslužka. Če v vaseh Suhe Krajine opaziš kje kako lepšo hišo, je najbrž tam doma kak Amerikanec, ki je poslal domov s težkimi žulji prisluženi denar, da so popravili domačijo! In tudi v teh krajih se je razbesnel komunistični satan uničevalec!

Iz Hinj in okolice je dosti ljudi tu v Ameriki! Pojdemo tja na obisk! Vsa vas je ena sama razvalina!

Bilo je sredi zime. Snega skoro do kolen. V vas prihrumi raztrgana in podivjana komunistična vojska. Od hiše do hiše grečo in gonijo ven vse: starčke, bolnike, žene, otroke, matere z dojenčki! Vse mora ven iz domov, iz domačega krova, ven v zimski mraz. Matere niso imele niti časa, da bi dobro oblekle svoje otročiče! Podivjani komunisti so preklinjali kot satani po vasi in gonili ljudi kot živino ven iz domačij! Jok mater in otrok, vzdih starih mož, molitev nesrečnih prebivalcev in preklinjanje obsedenih komunistov vse se je mešalo...

Ko so komunisti izgnali vse ljudi do zadnjega iz domov, se je pričelo ropanje po hišah! Odnegli so vse, kar je bilo kaj vrednega in odgnali vso živino. Na to so polili z bencinom hiše, gospodarska poslopja, vse zažgali, cerkev in večja poslopja pa še podminirali...

Ko so breddi ure daleč v snegu nesrečni prebivalci iz Hinj, da so prišli k dobrim ljudem v okolici pod streho, so z grozo zrl nazaj proti domači vasi, kjer se je dvigal visoko v nebo dim in so eksplodirale mine pod ruševimi se poslopji! Vsa vas je postala ena sama podrtija.

Ali so bili Hinjčani kaki kapitalisti, katerim je treba uničiti vse premoženje? Vprašajte tu one, ki so tam doma, kaki bogataši so to! Revna kraška dežela je to. Kmet se s trudom ubija po malih in kamna polnih njivah, da se more preživljati! Trdo, trdja polno življenje je tam doma! Toda eno bogastvo pa je res tam! Tu živi veren, kremenit, značajan kmečki slovenski rod! Niti eden ni odšel k komunistom v goščo, za to je bilo treba uničiti to vas!

V Ambrusu, eni najbolj revnih občin, so komunistični divjaki uničili 89 hiš, 310 gospodarskih poslopij, požgali župno cerkev, Gnidovčev prosvetni dom in šolo dne 20. marca 1943.

V občini Zagradec je bilo uničenih 20 hiš, 80 gospodarskih poslopij in šola.

V Ajdovcu uničenih 6 hiš, 9 gospodarskih poslopij, šola in ena javna zgradba.

S posebno naslodo so komunisti uničevali slovenske šole. Zadnja desetletja so slovenske občine kar tekmovalle med seboj, kaj tera bo zgradila lepšo šolo in tako je bilo po deželi polno lepih, modernih šolskih poslopij, ki so jih komunistične tolpe požgale in porušile.

Naj naštejemo le nekatere izmed porušanih šol:

Šolo pri Sv. Juriju pri Grosupljem so požgali 10. januarja 1943, 12. marca šolo v Gaberju pri Dobrovi, 2. junija šolo v Dobreniču. Najprej so znesli ven šolske klopi in pisarniški inventar, polili vse z bencinom in zažgali, na to so zažgali še šolo, ki je pogorela do tal. Isti dan so požgali šoli na štrekljeveru in v Stari Lipi. Tisti čas so pokončali šolo v Radovici, na Primskovem, na Telčah pri Mokronogu, septembra na to šolo v Kostanjevici, ljudsko šolo v Kočevju, v šmarjah pri Ljubljani, v Zvirčah in Velikih Laščah. Nadalje so požgali še sledeče šole: V Korinju, v Suhorju, v Verdrenju, pri Sv. Duhu v logaškem okraju, na Dobrovi pri Ljubljani, na Gori pri Kočevju, na Lipoglavu, v škocijanu pri Mokronogu, pri Sv. Križu pri Kostanjevici, Mohorje pri Kočevju, v Lazah pri Novem mestu, v Trebeljnu, na Otavah nad Begunjami itd. itd.

Zanimivo je dejstvo, da je bilo med komunističnimi tolpmi sorazmerno dosti učiteljev in pokvarjenih študentov! Saj je vodilni komunist ne samo v Sloveniji, marveč celo v Jugoslaviji učitelj — Kardelj! Vsi ti so pomagali uničevati slovenska šolska poslopja, ki jih je gradil slovenski kmet s svojimi žulji!

Da so komunistične tolpe požigale in rušile tudi cerkve, je skoro samo po sebi umevno! Tako so n. pr. požgali in uničili cerkev v Gaberju pri Dobrovi, v Ambrusu; oplenili so cerkev na Veseli gori, pokradli cerkveno obleko, sveče, razdejali oltar, požgali klopi, oskrnili grobove od njih ubitega župnika Nantigala in kaplana Cvara, zažgali so cerkev, pa ni hotela goreti; tudi zvornik v St. Rupertu so zažgali, pa so ljudje ogenj pravočasno pogasili. Nadalje so požgali cerkve v Hruševju pri Dobrovi, Sv. Duha nad Planino, v Grčaricah, župno cerkev v Žužemberku, župno cerkev v Grahovem itd.

Koliko so pokradli in požgali po deželi kmetov, tega sploh ni mogoče vsega naštet! Samo v takozvani ljubljanski pokrajini, to je na ozemlju, ki je bilo zasedeno od Italije, so uničili do srede leta 1944 nad 3.300 hiš, nad 5700 gospodarskih poslopij, 45 šol, drugih javnih zgradb pa 61! Zavarovalnice so cenile vso to škodo, ki so jo napravili komunisti v deželi od 1. 1941 do septembra 1943 na eno milijardo lir!

Če so katerega izmed komunistov vprašali, kakšen pomen ima vendar to uničevanje narodnega premoženja, ko bo vendar samim komunistom v škodo, če in ko pridejo na oblast, so navadno odgovarjali: "To ni nič hudega! Rusija nam bo vse to nadomestila, pomagala zgraditi še lepše šole, vasi, hiše, kolodvore..."!

Zdaj lahko vsak vidi, kako je Rusija gradila ali pomagala graditi!

Vsi ti požigi in vsa uničevanja so bila večinoma dobro premišljena. Imela so sledeči namen: Ljudi preplašiti, da bi se bali komunistov, da bi radi tega šlo več ljudi v gozdove pod njih komando in da bi narod čim bolj obubožal, ker more komunizem izvajati diktaturo le nad samimi berači! Da je to resnica, doka-zujejo uradna komunistična povelja, navodila, ki jih more vsakdo čitati v "Črnih bukvah."

Lucifer je uničeval slovensko domovino!

Loška dolina v krvavi in ognjeni poplavi komunizma.

Dosedaj smo pokazali nekako splošno sliko grozot komunistične revolucije v Sloveniji. Da bo pa ta slika še bolj jasna, bom skušal popisati tudi dogodke v posameznih župnijah in pa životopise nekaterih mučenecv podrobneje.

Naj pride prva na vrsto Loška dolina!

Gotovo sta najlepši kraški dolini Loška in Cerkniška.

Včasih smo se v šoli učili, da izvira Ljubljanka na Pivki, na to gre pod zemljo in pride ven pri Planini, kot na to zopet izgine pod zemljo in privre pri Vrhniki na dan kot Ljubljanka! Toda večino svojih voda prejema ta reka iz Loške in Cerkniške doline! V ti dve kraški dolini se stekajo vsi potoki in vse podzemne reke izpod Snežnika in njegove gorske skupine, iz Loškega potoka, iz Bloške planote in iz pogorja Javornik na južni strani Cerkniškega jezera.

(Dalje prihodnjč.)

DELO DOBIJO DELO DOBIJO

ŽENSKÉ IN MOŠKI

ZA ČIŠČENJE URADOV — NOČNO DELO

Dobra plača od ure

Zglasite se od 12 P.M. do 12 A.M.

Aetna Window Cleaning Co.

1430 E. 27 St., vogal Superior Ave.

(177)

MACHINE
TOOL
OPERATORJI

Milling

Automatic Screw

Hand Screw

External Grinder

Internal Grinder

Centerless Grinder

Drill Press

Samo izučeni za dnevno in nočno delo; plača od ure in od kosa (piecework).

Zglasite se v "Personnel" uradu.

The Marquette Metal
Products Co.

1145 Galewood Dr.

(179)

MALI OGLASI

Stanovanje iščejo

Mlad zakonski par z dvema otrokoma želi dobiti stanovanje 5 ali 6 sob. Kdor ima kaj, naj pokliče Anthony Piks, — UT 1-1523.

(178)

Preša naprodaj

Preša na roke za grozdje se prodaja. Vprašajte na 998 E. 74 St.

(176)

"SHEAR MEN"

izučeni na "alligator" škarkarja za delo na scrap yardu.—Dobra plača.
THE PARKWOOD IRON & METAL CO.

4917 Holyoke Ave., off Woodland

(177)

Dekleta ali žene

Za lahka tovarniška dela stalno dnevno delo plača od ure

prilika za napredovanje

Wm. A. Howe Co.

1625 E. 31. St., blizu Payne Ave.

(177)

"Errand boy"

dobi delo za pometanje in zavijanje paketov

in druga manjša dela.

Zglasite se od 10 do 5

Marford Direct Mail

1125 Rockwell

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Hiša za eno družino, 5 moder-nih sob, preproge, beneški zastori, zimska okna, mreže in awnings. Hiša je na 3563 E. 82 St. Cena \$8,000. Prodaj lastnik sam. Za nadaljna pojasnila pokličite BR 1-5803.

Hiša naprodaj

Hiša za 1 družino, 6 sob, klet, 5 ton premoga. Hiša je na 3566 E. 81 St. prav blizu šole in cerkve sv. Lovrenca. Proda se radi smrti v družini. Za nadaljna pojasnila vprašajte na 3518 E. 80 St., Cleveland 5, O.

(178)

HOT WATER COSTS LESS.
WITH AN AUTOMATIC
bryant Blue Seal
GAS WATER HEATER

AUTOMATIC! FASTER HEATING! INSULATED!
Have all the healthful hot water you want for all your needs... faster and cheaper with this Bryant Blue Seal Gas Water Heater. Easy temperature selection! 10-YEAR PROTECTION PLAN!

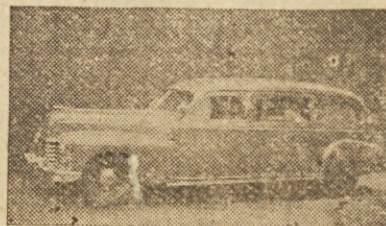
SEE IT NOW AT

A. J. Budnick & Co.

PLUMBING & HEATING
6631 ST. CLAIR AVE.

Bus. Tel.: UT 1-4492

Residence: PO 1-0641

ZAKRAJSEK
FUNERAL HOME CO.

6016 St. Clair Ave.

Tel. ENdicott 3113

Kompletna protekcija v zavarovalnici na hišah, pohištvo, avtomobil, poškodbi. Zglasite se pri nas za nizke cene na avtomobilskem kritju.

RUDOLPH KNIFIC

820 E. 185th St.

IV 1-7540 ali KE 1-0288

INSURANCE

Fire — Windstorm

Automobile

Za zanesljivo postrežbo se priporoča

Daniel Stakich

Agentura

15818 Waterloo Rd

KE 1-1934

(Pri-...)

PAPIRAMO IN BARVAMO
SOBE

Prvovrstno delo, zmerne cene. Pokličite, da vam damo prost proračun. Imamo parni kotel za odstranjevanje papirja.

GEO. PANCHUR IN SINOVI

16603 Waterloo Road

KE 1-2146

BARVE IN STENSKI PAPIR V

NAJNOVEJSIH VZORCIH

ZA DOBRO PLUMBGO
IN GRETJE POKLIČITE

A. J. Budnick & Co.

PLUMBING & HEATING

6631 St. Clair Ave.

Bus. Tel.: UT - 1 - 4492

Residence Pötomac 1-0641

Three Corner Cafe

1144 EAST 71st ST.

Frank Baraga in John Levstik, lastnika

Izvrstno pivo - vino - žganje

in okusen prigrizek

Se priporočamo

Vas muči glavobol?

Nabavite si najboljšo tableto proti glavobolu v naši lekarni.

Mandel Drug

15702 Waterloo Road

Cleveland 10, Ohio



Judi bo skoraj skakala! — Mlado dekletce hrani s skrbnimi rokami osirotelo in bolno mlado antilopo v Sun Valley, Idaho. Deklica je hčerka vodnika po tem ozemlju Virgie Gunderson.

FRAN DETELA:

ZBRANI SPISI

Malo življenje

Govorila sta še o tem in onem, potem pa je vrgel Rožanec svoje blago čez ramo in prijateljsko stisnil Juriju roko in odšel.

"Kdo pa je ta človek, ki tako hudo gleda? Pa tako smešno izkrivljena usta ima," je vprašala Rozalka po odhodu. Jurij pa je povedal, da je Rožanec, ki rad hodi na lov, in da sta stara znanca; a kako ga je s Premcem osleparil, tega ni povedal; zakaj sramoval se je in ni rad mislil na to. Bal se ga pa Jurij ni več, ker je mož tako prijazno govoril z njim in on mu tudi poplačal, kar je bil dolžan. Kdo bi mogel gojiti toliko časa sovraštvo v svojih prsih in v nesrečo spraviti koga brez koristi, je mislil Jurij. Vrh tega pa ga je bila že zmeraj volja spomladati se vrniti v vojake, dasi že dolgo ni z Rozalko nič govoril o tem.

XXII.

Tri dni pozneje pa je v mraku zopet lezel Rožanec proti Strmi peči in dva moža sta ga spremljala.

"Ha, tristo vragov! Kakšna pot!" zakolne znani žandar Križan, spoteknivši se o korenino, ki je molela izpod zmrzlega snega.

"Tiho, tiho!" pravi Rožanec, da nas kdo ne sliši."

Rožanec je molčal; a ko pridejo blizu hiše šepne žandarju: "Zdaj naj pa viden na to stran zavije, da pretreže pot!"

Križan zagodrnja med zobmi in migne tovarišu, naj se obrne na levo okrog vrta; sam pa leze z Rožancem naravnost proti hiši. Zdaj se začujejo koraki na trdih tleh in malo nad njima se pokaže moško oseba, ki gre proti hiši.

"On je, on je!" šepče Rožanec; Križan pa sname puško z rame in stopi urno naprej. Jurij je moral slišati šum, zakaj pri tej priči se obrne in pogleda v gozd. Naenkrat pa odskoči in steče kakor jelen proti hiši.

"Stoji!" zagrmí Križan in hiti na vršino.

"Stoji!" odmeva zopet po goru, a Jurij se je bil že skrčil za ogrom in izginil izpred oči. Kako naglo je bil pozabil mladenič na svoj sklep, da se vrne

k vojakom! Naravnost teče k prepadu, da bi splezal po stopnicah dol, koder bi ne mogli za njim. A od druge strani mu doni zopet "stoji!" in mrzel pot mu oblije čelo; ves je zmoten in brez zavesti se obrne od pečine, ki bi ga nemara rešila in hiti proti Simonu po poti, ki ga nemore skrivati. Puška počí in Jurij se prekucne na tla blizu vodnjaka in zemlja zardi pod njegovim truplom. Križanov tovariš ga je bil ustrelil. Zandarja tečeta k njemu, a besen plane sultan od hleva sem in ju ustavi. Ustrelil bi ga bil Križan v jezi, da ni prihitela iz hiše Pečarka in pomirila živ. Pok in hrum jo je bil prizval, in za njo teče Rozalka.

"Križ božji! Kaj pa je?" vpije in teče proti vodnjaku. "Kaj pa je?" zakriči nad žandarjema.

Križan pokaže na truplo. "Jurij, moj Jurij," zavpije dekle in se vrže na nesrečnika in ga objema, da se je žandarjema v srce smililo.

"Vode, vode prinesite!" jo odriane Križan, se skloni, otiplje rano in jo trdo obveže, da ustavi brizgajočo kri.

Močili so Juriju sence, čelo, obraz z mrzlo studenčnico in čez dolgo časa je odprl trudne oči in pogledal nezavesten okrog sebe.

"Hvala Bogu!" je mrmral Križan med stišnjnimi ustinami. "Nesimo ga v hišo!" Prijel ga je sam pod pazduho, tovariš za noge, vzdignila sta mladeniča, ki je bolesto zajecal, nesla v izbo in položila na posteljo.

Prihiteli so Simonovi in strmeli, kaj vse to pomeni, in se žalostni spogledovali.

"Vi ste streljali," pravi Simon žandarju. "Ali se pa sme vedeti zakaj?"

"Uhajac je," odgovori žandar. "Od vojakov je pobegnil in postava ga išče. A če bi bil ostal, bi midva ne bila streljala."

"Hudo je, če katerega taka zadene," povzame mož. "Ampak to rečem, da je bil fant priden, priden, kakor jih je malo. Seveda, postava je postavila; ali ni res? In vi jomorate ravno tako izpolnjevati kakor nas kdo. E, hudo je to, hudo."

Solzne oči sta imela Simon in Stefan, ki se je obrnil proč, da ne bi kazal ganjenja. Anica pa, ki je dozdaj nema gledala prizor, se oklene Rozalke in obe jokata na glas.

"Oh, kako ga je škoda!" je dejal Stefan. Pečarka pa je še vedno strmela, ker si ni mogla razložiti, da bi bil takšno kazen zaslužil mladenič.

"Da boste skrbeli zanj, to že vidim. Toda, če okreva, bo moj. Vi ste odgovorni," je dejal Križan, vrgel puško na hrbet in šel. "Kje pa je ta peklenski Rožanec?"

A ta se je bil že izgubil. Toliko da je slišal strel in videl, da Jurij pada, že se je obrnil in dirjal navzdol kakor razbojnik, ki mu je pravica za petami.

"Oh, hvala Bogu. Ožbe, da si prišel!" se je razveselila Pečarka, ko je prihitel sosed razburjen po Stefanovem poročilu.

Ožbe pa je mahnil z roko, naj bodo tiho, razstavil po mizi steklenice z zdravili, ki jih je bil prinesel, skrbno pregledal, kje je ranjen Jurij, in zmajal z glavo. Rozalka je posiljila jok.

"Tiho, ženske!" je ukazal Ožbe. "Mat, prinesi platna po perilu, ali če imaš, kak povoj; dekle, ti pa jesiha in arnike!—Kakšna neroda te je obvezoval!" je godrnjal sam pri sebi. "Ubiti znajo človeka; rešiti ga ne znajo. — Zdaj pa mir!" je zagrozil. "Še plava smrt nad hišo in nesrečno leto je napovedano." Naročal je, kako naj ravnaajo z nesrečnim mladeničem, in poslovil se z obljubo, da kmalu zopet pride.

"Vidiš, Stefan?" se je še obrnil. "Takšni smo vsi, od danes do jutri. — Dekle, ti pa ne jokaj! Če Bog da in sv. Flor-

For Lasting Energy



Bolj mehki, bolj okusni
MACARONI

Nove 1951 PHILCO MODEL LEDENICE so že dospele
Pridite k nam, da vam jih razkažemo. So zares krasne!

Just Arrived!

NEWEST 11.4 CU. FT. PHILCO REFRIGERATOR

All this at the LOWEST PRICE Ever Offered!

FULL-WIDTH FREEZER

FULL-WIDTH QUICK CHILLER

FULL LENGTH DOOR

FULL MODERN EQUIPMENT

FULL QUALITY TOP TO BOTTOM

OTHER NEW PHILCO MODELS FROM \$189.50 UP

Your choice of 9 brand new models, 7.2 to 11.5 cu. ft. More features, more value for the money in every size at every price. Five Year Warranty included.

PHILCO 1102 \$299.95

UP TO 2 YEARS TO PAY

FOR the biggest value ever offered in a big family refrigerator—come in and see this new Philco 1102. Almost 11½ cu. ft. of storage space! With a modern zero zone freezer for keeping frozen foods, up to a year! Here's everything you want—quality, features, space—all at a sensational new low price.

Odprto v ponedeljek, četrtek in soboto do 9:00.
V torek in petek do 6:00. — Zaprto cel dan v sredo.

Brodnick Brothers

APPLIANCES & FURNITURE STORE

16013-15 Waterloo Rd. IVanhoe 1-6072 — IVanhoe 1-6073

jan, bomo rešili Jurija."

Drugega dne pa je prišel najprej žandar z zdravnikom okrajnega glavarstva. Ta je pregledal ranjenca, ki je hudo

bledel, pohvalil, da so pravilno prevezali rano, menil, da bo težko kaj z njim, in na gotovo postavil, da ga prenesti nikakor ne morejo.

OKUSNO KOSILO IN VRTNA ZABAVA

PRI CERKVI ŽALOSTNE MATERE V PENINSULA, O.

v nedeljo 10. septembra 1950

VZEMITE CESTO 303 PRI CUYAHOGA VALLEY BLVD.
med Hudson in Richfield

KOSILO STANE SAMO \$1!

Vsak je dobrodošel! Tikete lahko kupite na licu mesta.
SPECIELNO: ENO DARILO BO ODDANO VSAKO URO!

Kosilo bo servirano od 12 polnoč do 6 zvečer

Sv. maše v cerkvi Žalostne Matere so v nedeljo 10. sept. ob 8, 10, in 11

Kadar vaša hiša ali poslopje potrebuje strehe, žlebove,
obitje ali splošnega popravila,
pokličite nas, da vam damo zastoj proračun

GEO. LOZICH

(sin pokojnega Antona)

Zastopnik THE ELABORATED ROOFING CO.
6115 Lorain Ave. Ust. 1910 Tel. GA 1-2434 ali ME 1-0033
Zmerne cene - mesečna odplačila - ekspertno delo

ZA TAKOJŠNO DOSTAVITEV V JUGOSLAVIJO



Nov SINGER
ŠIVALNI STROJ

- standard model rabljen v Jugoslaviji
- nožni pogon—močno kovinasto ogrodje—okrogel čolnik
- vse potrebne listine izvršijo za vas pri SINGER

samo
\$150.00

Naročite novi SINGER šivalni stroj za vašo družino ali za svojce v Jugoslaviji—pri nas uredimo vse potrebne podrobnosti za vas. Cena stroja pokrije vse stroške dostavitve do katere koli izmed 16 SINGER prodajalnih v Jugoslaviji, kot sledi:

ZAGREB	SARAJEVO	CELJE	NIŠ
KARLOVAC	DUBROVNIK	MARIBOR	SUBOTICA
SPLIT	RIJEKA	BEOGRAD	SKOPLJE
OSIJEK	LJUBLJANA	KRAGUJEVAC	TITOGRAD

To je kompletno, varno SINGER delovanje—dostavitev je garantirana v okrog 3 tednih.

Vaš sorodnik ali prijatelj bo dobil novi SINGER v njenemu najbližnjem SREDIŠČU SINGER ŠIVALNIH STROJEV. Njegov podpisani sprejem vam bo poslan, kot potrdilo dostave. Poleg tega pa bo lahko vedno dobil potrebne SINGER dele in svetovno znano SINGER postrežbo, kjer koli jo bo rabil.



Da ne boste varani si zapomnite, da SINGER prodajajo svoje šivalne stroje samo potom SINGER prodajalne označene s famozno rdečo "S" varstveno znamko.

Naročilne pole za te vrste novi SINGER lahko dobite pri vašem lokalnem

SINGER SEWING CENTER

Za naslov najbližjega pogledajte v klasificiran naslovnik vaše telefonske knjige (rumena stran) pod imenom

SINGER SEWING MACHINE COMPANY

*A Trade Mark of THE SINGER MFG. CO.

MONCRIEF GRETJE
in PREZRAČEVANJE

Največja dolarska vrednost gospodarja
PLIN - OLJE - PREMOG

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

TELEVIZIJSKI APARATI!

Hladni jesenski večeri se približujejo in da vam bodo večeri bolj kratkočasni, si preskrbite nov televizijski aparat. Veliko 12½ inč. sliko dobite sedaj za samo \$149.95

—Lahka odplačila—

Norwood Appliance & Furniture
6202 ST. CLAIR AVENUE
John Susnik

Mike Skebe Plumbing & Heating Co.

V zalogi ima lepe kuhinjske lijake (sinks), izdelkov Youngstown, American, Capital, Kohler, Tracy, Eljer, in Geneva.

Avtomatične vodne grelce: Bryant, Ruud, Hoffman, Rex, Hotstream, in Mustee.

Odplačujete lahko mesečno z vašim računom za plin.

Odvodne kanale vam sčistimo z elektriko. Vodne cevi nadomestimo z bakrenimi. Ako se zamaši vaš odvodni kanal, ne kopljite in ne kvarite lepe trate pred hišo. Pokličite nas, da vam z elektriko vse napravimo.

Pokličite GL 1-6680 — stanovanje KE 1-4614

Prodajalna na

653 East 152nd St., vokal Saranac Rd.

Ustanovljeno 1908

Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi!

HAFFNER INSURANCE AGENCY

6106 ST. CLAIR AVENUE

STAKICH FURNITURE CO.

Quality at a Price — Easy Terms

IVanhoe 1-8288—James D. Stakich—16305 Waterloo Road

BOLNIŠKI AVTO NA RAZPOLAGO

JAVNI NOTAR

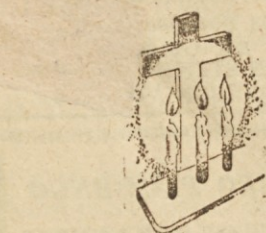
AUGUST F. SVETEK

POGREBNI ZAVOD

(Est. 1921)

IVanhoe 1-2016

478 East 152nd St.



V blag spomin

PETNAJSTE OBLETNICE SMRTI
NAŠE LJUBLJENE IN NIKOLI
POZABLJENE HČERKE IN
SESTRICE

Alice Benčin

ki je v cvetu angelskega življenja
preminula dne 10. sept. 1935

Ljuba hčerka, draga sestra,
prezgodaj si ločila se od nas,
zapustila mater in očeta
in dva brata žalostna.

Zaklad ljubljani si bila,
v cvetu življenja si nas zapustila,
a Tvoj spomin ves lep živí,
med nami bo do konca dni.

Bog daj naši hčerki in sestrici mirni
počitek do svidenja.

Zalujoči:

JOHN in ANGELA BENČIN, starši
JOHN in STANLEY, brata
Cleveland, O., 8. sept. 1950.

FOR
Freedom
AND
Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

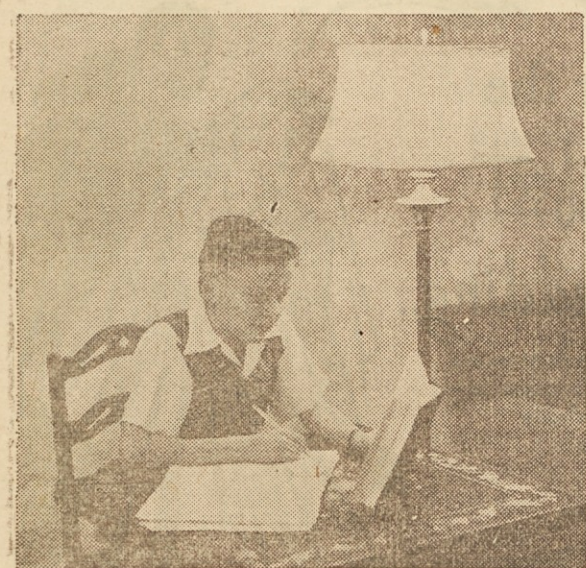
AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Help Children Win Better Grades

... Use Right Light for Homework

Back-to-school days bring back-to-homework evenings for the children—reading, writing, arithmetic and countless questions for parents.

You may get by without brushing up on your long division, but



certainly you will want to check up on the lighting in your home. You can help your child learn faster, get more out of his study time if you make sure he has a well-lighted place in which to do his homework.

The sense of sight, accounting for about 85% of all our impressions, dominates the normal learning process.

Not every child has his own room. But no matter where he does his homework, a "sight-saving" lamp will help him by providing plenty of light without glare or shadow. Here are some suggestions:

If your child studies at the kitchen table, a pin-to-wall lamp with a 150-watt bulb and large shade will provide suitable light.

For students who like to work at a bridge table in the living room, illuminate the table with a floor lamp having a 300-watt bulb. Place the lamp as close to the table as possible.

The breakfast nook makes a good study spot, but it usually lacks space for a floor lamp. Use a wall or table lamp with a 150-watt bulb.

Lamps with tiny or colored shades, short squat lamps, or lamps which throw all the light in one direction—like spotlight—are not intended for study purposes. Be sure you get a "sight-saving" lamp for study, reading and other critical seeing uses.

In many stores such lamps are identified by a special tag which says, "Sight-Saving Lamp."

Board of Elections Moves to Superior Address

The Board of Elections of Cuyahoga County began on Tuesday, Sept. 5th, 1950 to operate at 1000 Superior Ave. N. E., on the second floor of what was known as the former Greyhound Bus Terminal on the southeast corner of Superior and E. 9th St.

This is the first time within the memory of any living person that the Board of Elections has conducted its business outside the confines of the City Hall of Cleveland.

Registrations for the November election will be taken at the new headquarters up to and including Sept. 27th, 1950, on

Monday, Wednesday and Friday from 8:30 a.m. to 9:00 p.m.

Tuesday and Thursday from 8:30 a.m. to 4:30 p.m.

Saturday — 8:30 a.m. to 12:00 noon.

Wednesday, Sept. 27th is the LAST day to Register. On that day the voting place in each precinct in the county will be open for registration from 10:00 a.m. to 2:00 p.m., and 4:00 p.m. to 9:00 p.m.

You Are Qualified to Register — IF:

You are a citizen of the United States;

You will be 21 years or over on or before Nov. 7th, 1950;

You will have been a resident of— the State — one year; the County — 40 days; the Voting Precinct — 40 days

on or before Nov. 7th, 1950.

You Must Register — IF:

You have not registered before;

You are a new resident of the County;

You have not voted at least once during the years 1948 and 1949;

You have changed your name by court order, or in the case of Women — by marriage.

You May Register or Transfer Your Registration — AT:

1000 Superior Ave. (second floor)

— Monday thru Friday, during the hours of 8:30 a. m. and 4:30 p. m., and until noon on Saturday — except 40 days before or ten days following an election. (Registration open on Monday, Wednesday and Friday evenings until 9:00 p.m.).

You Must Transfer — IF:

You have changed your residence and have not transferred your registration. Transfer Cards are available at the office of the Board of Elections — 1000 Superior Ave. If you do not have a transfer card you may transfer your registration by addressing a post card or letter to the Board of Elections — 1000 Superior Ave., giving your old and new address. Sign this communication using your own signature.

Registration Closes Sept. 27, 1950.

Uses Auto to Save Husband from Bull

Cleburne, Tex. — Seeing a bull goring her husband, Mrs. Pauline Campbell, 40, jumped into the family car and roared full tilt toward the enraged animal. The car caught the bull headon, throwing it aside. Mrs. Campbell leaped from the car, picked up her husband, Percy, 45, and brought him to a hospital here. His condition was reported serious.

Chicago, Ill. — A

Young, who claimed he had been bamboozled by women dancing teachers, sued to void contracts calling for \$4,554 worth of dancing lessons.

Perth Amboy, N.J. —

Police raced to an apartment house to find out why half a dozen tenant's doorbells were all ringing at once. They found a young man kissing his girl friend goodnight, as she leaned against the bell buttons.

Brooklyn, N. Y. —

Mrs. George Hagopian, appearing in court to protest against the elevator service in her apartment building, testified that when she complained to the elevator operator, Chief Reindeer, he replied: "This is my country. You leave."

Ardmore, Okla. —

A recount of votes in a state run-off election turned up the ballot of a Carter County voter who, instead of marking an "x" beside one of the candidates' names, had written "Phooey" beside both.

Attending the funeral

of Joseph Levstek this week were: Mrs. Christina Kolar and daughter Frances of West Allis, Wisc., his sister Josephine Jerich of Ely, Minn., and the family of Tony Adamic of Canada.

Joseph Andolsen of

3711 Biddulph Ave., has returned home from the hospital. He wishes to express his thanks to all for visits, flowers and cards.

Visitors from Wilkes-

barre, Pa., last week

were Mr. and Mrs. Gibson Smith. They stayed with Mrs. Josie Grdina at 6113 St. Clair Ave., who is an aunt of Mrs. Smith.

Visiting last week

for a few days was Steve Fugina of Hamilton, Ontario, Canada. He stayed at the home of Steve Sase of 19309 Muskoka Ave.

Frank Vidmar of

14305 Thames Ave., was taken to Woman's Hospital on E. 101 St., for an operation. We wish him a speedy recovery!

Akron, O. — Mrs.

Josephine Yankovich, 30 years old, stepped over in her yard to disconnect a radio. Because of the rain, her feet were wet, she received a shock which killed her.

Chicago, Ill. — The

fraternal organization, the Order of the Moose, has decided that all members who are called to arms will not have to pay their assessment but will be members as before with all the rights due them.

Building of the new

Glenview Hospital was begun last week on E. 185th St. near the lake. It's supposed to be completed by April 1, 1952.

Ironton, O. — H. M.

Edwards, only 28 years old, was named county leader of the Republican party. He is the youngest political official in the state of Ohio.

New York. — The

organization for peace, which has been collecting signatures, has received orders to register as a foreign agent, as it is considered a tool of communists.

Tucson, Ariz. — John

Bright was fishing about 50 miles away from this city and accidentally uncovered the precious uranium. The government has examined and confirmed that there is a rich vein of uranium here.

Joseph Andolsen of

3711 Biddulph Ave., has returned home from the hospital. He wishes to express his thanks to all for visits, flowers and cards.

Visitors from Wilkes-

barre, Pa., last week

were Mr. and Mrs. Gibson Smith. They stayed with Mrs. Josie Grdina at 6113 St. Clair Ave., who is an aunt of Mrs. Smith.

Visiting last week

for a few days was Steve Fugina of Hamilton, Ontario, Canada. He stayed at the home of Steve Sase of 19309 Muskoka Ave.

Frank Vidmar of

14305 Thames Ave., was taken to Woman's Hospital on E. 101 St., for an operation. We wish him a speedy recovery!

"Franz" at Welcome Tavern

Mr. and Mrs. Anton Kebe, owners of Welcome Tavern, corner of Miller Ave., and E. 222nd St., announce that they have engaged "Franz" (Mishas) Strauss-of-the-organ. He will play polkas, classics, modern music every Friday and Saturday and will especially feature Ivan Zorman's latest volume of Slovenian songs. The various singing clubs are especially invited to enjoy some community singing.

Pre-Bowling Season Dance

Where are we going Saturday night, honey? — No other place than to the S.N. Home on E. 80th and Union Ave. I've already made it a date. You know that wonderful orchestra of Johnny Pecon, featuring Lou Trebar (Cleveland's Polka King) will be playing for the dance sponsored by St. Joseph's Booster Club No. 146 KSKJ. How about it? Everybody is invited and you can be sure of a good time.

JOHN J. KAPLAN,
Sec'y of Lodge No. 146

Boy Scout News

To help meet the existing emergency in the lack of waste paper, the Scouts of America, will conduct a waste paper drive in the community on Saturday, Sept. 23 starting at 9:30 a.m.

The collection will be under the direction of the patrol leaders of the Troop and will extend from E. 55th to E. 79th and from St. Clair to Superior Avenues.

Friends and parents of Scouts are asked to start saving their newspapers, magazines and cardboard for this collection.

A Uniformed Scout will make the pick up.

Merchants on St. Clair Ave. who have cardboard and would like to have it picked up in advance, rather than on a Saturday morning, are asked to get in touch with Scoutmaster Felix A. Danton by calling Sweetbriar 1-4990 any morning.

Scouts to Meet on Wednesday

Beginning with Wednesday, Sept. 13, meetings of Troop 250 will be held on Wednesday evenings at 7:30 p.m. at the American Legion Hall, E. 62nd and St. Clair, instead of on Tuesdays.

New Patrol Leaders appointed

Joseph Jezerinac, 5602 Carry Ave., has been appointed the patrol leader of the Soangetaha Patrol and James Bukovec, 950 E. 78 St., has been selected to lead the Golden Eagle Patrol.

Troop Committee Sponsors Dance

The Troop Committee of Troop 250 will sponsor a Harvest Dance on Saturday, Oct. 21 at the American Legion Hall for the benefit of the troop's camp fund. Mr. Joseph Zaitz is dance chairman.

Albuquerque, N. M. — An Indian

from a nearby reservation tried to mail a letter in a fire alarm box in front of the federal building. After three fire companies arrived at the downtown corner, he explained to police: "They don't have these boxes on the reservation."

Long Home Stand Gives Indians Edge on Rivals

Three years ago it was the Yanks and the Red Sox with the New Yorkers finally finishing on top. Then, in 1948, things got so torrid that those same two clubs and the Indians moved into a triple race for the lead as late as Sept. 24 before Cleveland won out in the only playoff in the American League history. And last summer it was New York and Boston once more with Cleveland and Detroit close behind until shortly after Labor Day.

This September the picture is little different except that Detroit is the club to beat and the Indians appear to have the best chance to do it although New York and Boston certainly have a controlling interest.

Just by way of furnishing a yardstick to help evaluate the Indian's chances, it's worth noting that in both 1948 and 1949 Cleveland was exactly four and a half games behind the leaders on Labor Day evening. In the first of those two campaigns they were still four games back of Boston as late as Sept. 14th, yet closed ground to share the pedestal just a week later on Sept. 22nd. With 3 games still to play, the Tribesmen held a two - game bulge, but Detroit upset the apple cart and tossed the flag race into the historic playoff at Boston.

However, last year it was exactly the opposite as the Indians fell from contention after Labor Day, skidded to fourth place, 11 games out, and then revived at the end to win seven in a row and finish third, eight games behind the winning Yankees.

There is no question but what the 17-game home stand gives the Indians an edge over their eastern rivals, the Yankees and the Red Sox, but unfortunately, Detroit enjoys the same advantage. So, in the final analysis, it all boils down to five late-September games between Cleveland and the Tigers. Either club will probably have a chance to take the pot of gold simply by getting hot in that one week.

Special games coming: First Ladies' Night in Tribe history on Sat., Sept. 9th at 8:30 p.m.; Registration Night — honoring all 21-year-olds who have just registered to vote—Friday, Sept. 15th at 8:30 p.m.; Picture Day — autographed Indian team photo to first 40,000 fans — Sunday, Sept. 17 at 2 p.m.; Radio-TV Night — honoring Jack Graney and Jimmy Dudley—Tuesday, Sept. 26th at 8:30 p.m.; Season finale — Bowlers' Night — Gold-finished key chain with baseball bat and bowling pin given to first 15,000 fans — Wed., Sept. 27 at 8:30 p.m.

Notice:

Roast Beef Dinner — Peninsula, Ohio.

Chartered bus leaves from St. Vitus School at 1:00 p.m. on Sunday, Sept. 10. Bus leaves Peninsula at 6:30 p.m.

Fare — \$1.25 per person.

For reservations call: Mary Kostansek — EN 1-1084, or Anne Winter — HE 1-2716.

The FBI and Sabotage

Some years ago a Presidential directive was issued providing that the Federal Bureau of Investigation take charge of investigative work in matters relating to espionage, sabotage, subversive activities and related matters. Now President Truman has again called attention to this directive, and added the suggestion that all patriotic organizations and individuals, as well as law enforcement officers, report all information concerning such matters to the Bureau.

The FBI is as near to you as your telephone. The organization is interested in facts, not gossip or idle rumors. Some bit of information which may seem inconsequential to the individual coming upon it may be just what the FBI needs, in conjunction with other data in its possession, to make a case. No one should make private investigations in this field—they can only lead to hysteria and witch-hunts which in themselves weaken our internal security. If any fact of any nature comes to your attention which suggests sabotage or espionage, report it at once.

This is vitally important now. The forces which are working to undermine us are not always easy to identify. They have been trained in deceit. They utilize cleverly camouflaged movements, such as certain peace groups and civil rights organizations, to advance the non-communist world. And the center of that world is the United States.

Remember — the FBI is our first line of defense against the destructionists within this country. Help it whenever you can, and without delay.



ST. VITUS HOLY NAME
Weekly Review



THERE'S STILL TIME!

You can still make the retreat this week-end. Call KE 1-7370 or 7371 and ask for a reservation. The retreat will be held at the Diocese Retreat House at 18485 Lake Shore Blvd. You have until 6:30 p. m. Call NOW!

COMMUNION SUNDAY

In the event that it is impossible for you to attend the Retreat this Week-end, please make it a point to attend our monthly Communion this Sunday at the 9:00 Mass. (Please note time).

Sodality News

Sodalists — Communion Sunday, Sept. 10 at 7:00 Mass. Please be present.

Installation of the new officers of the Parish Sodality Federation will take place at St. Paul's Parish, E. 40th St. and St. Clair Ave. at 7:30 p.m. on Monday, Sept. 11th. Meeting will follow the installation and will close with a Birthday Party in honor of the Blessed Virgin Mary. All Sodalists are welcome!

THE JUNIOR SODALITY

Everyone said our August 20th Parmadale jaunt was wonderful, and it really was, on both sides of the fence. Three cars bore some 18 girls to the home at about one o'clock. Upon arrival, we started the ball rolling with a game. The girls separated into two equal teams facing each other. The head girl was handed a ball; she threw it to her partner, who threw it to the second girl, etc. Missers were eliminated. The five remaining girls received gifts. Guessing contests, and Farmer in the Dell followed in quick succession. Once

inside the house, we told stories, hid our "peach prize" (a bracelet), sang and answered questions till the eats were served, which was about 3:30. Privileged people were the girls with birthdays in July or August. They each received a gift, a cake and a corsage. After the party, the girls showed us around the cottage, the 9-foot swimming pool, (shhhh-hh-h) the school and the playground. We left at about 5:15, amidst promises of letters and future visits. Everyone felt especially good for having done just a little to brighten the day for these homeless kids. It made us realize how lucky we are, and it provided them with some fun. Mary Kostansek was cook-in-charge at the affair, with Marie Turck and Julie Mlakar helping in the kitchen. Joanie Zak took care of the prizes, plates, table setting, etc. with Dolores Pike, Flo Miklavic, Nettie Naglic, Nancy Gerbec and Barb Prosek helping out.

Dolly Hrovat received two records from one of the girls and upon playing them, found out they were nothing but a babble of feminine voices. Jackie Omersa got half the cottage's addresses memorized for correspondence purposes; and Madge Grdina, Carol Fink, Nettie Naglic and a few other girls were great helps in teaching some little girls to polka. All in all, everybody did something worthwhile that Sunday afternoon!

P. S.: Parmadale is open to visitors every first and third Sunday of the month. It's right on State Road in Parma, Ohio. Why don't you go down sometime and see how it's run? It will probably be an eye-opener for you if you have never seen anything like it before. JENNIE JUNIOR

Betty Grable, Dan Dailey in "My Blue Heaven"

Betty Grable and Dan Dailey share the stellar billing in "My Blue Heaven" new Twentieth Century-Fox musical in color by Technicolor which arrived Wednesday Sept. 6th at the Hipp Theatre. For the stars it is the third joint appearance. Together and apart they have established themselves as tops in their trade, and an offering in which they co-star can be hailed as an event of considerable importance.

"My Blue Heaven," taking its title and story cues from the favorite old song by Walter Donaldson and George Whiting composed itself with the efforts of a celebrated husband-and-wife team of radio entertainers (Miss Grable and Mr. Dailey) to have themselves a family. "And baby makes three" is their theme, but when it proves that they can't have their own, and efforts at adoption fall thru, it looks as though their wish won't come true. It does tho, and multiply, when two sources of adoption come thru just when the Morans learn they can have their own after all.

This warm and human story, unusual for a musical, is set against the bright, modern pace of radio-television production. When the Morans decide to go into TV to take their mind off their personal disappointment, "My Blue Heaven" becomes the first major movie to show fans the inside as well as the outside of television is in a class few video viewers are accustomed to.

Some of the musical numbers, for which Harold Arlen wrote the music and Ralph Blane the words, are "The Friendly Islands," an authorized take-off on "South Pacific" in which Betty assumes the dark hair of an island maiden and Dan the booming voice of basso

Ezio Pinza; "Don't Rock the Boat, Dear," a flip harmony tune done by the stars; a holiday song "Hallowe'en," performed by the stars and the featured David Wayne; "Cosmo Cosmetics," offered by the 19-year-old promising new-comer from light opera and ballet, Mitzi Gaynor; and "Live Hard, Work Hard, Love Hard," blues number danced by Dailey. Also in the prolific, sophisticated score are "I Love a New Yorker," "It's Deductible," and "What a Man." Billy Daniel staged the musical number, Seymour Felix the "Friendly Islands" dance.

Along with David Wayne and Mitzi Gaynor, Jane Wyatt is prominent in the non-musical supporting cast, and others are veteran comedienne Una Merkel; beloved Louise Beavers; and Laura Pierpont. Lamar Trotti and Claude Binyon wrote the screen play from a story by S. K. Lauren, and Henry Koster directed the Sol C. Siegel production.

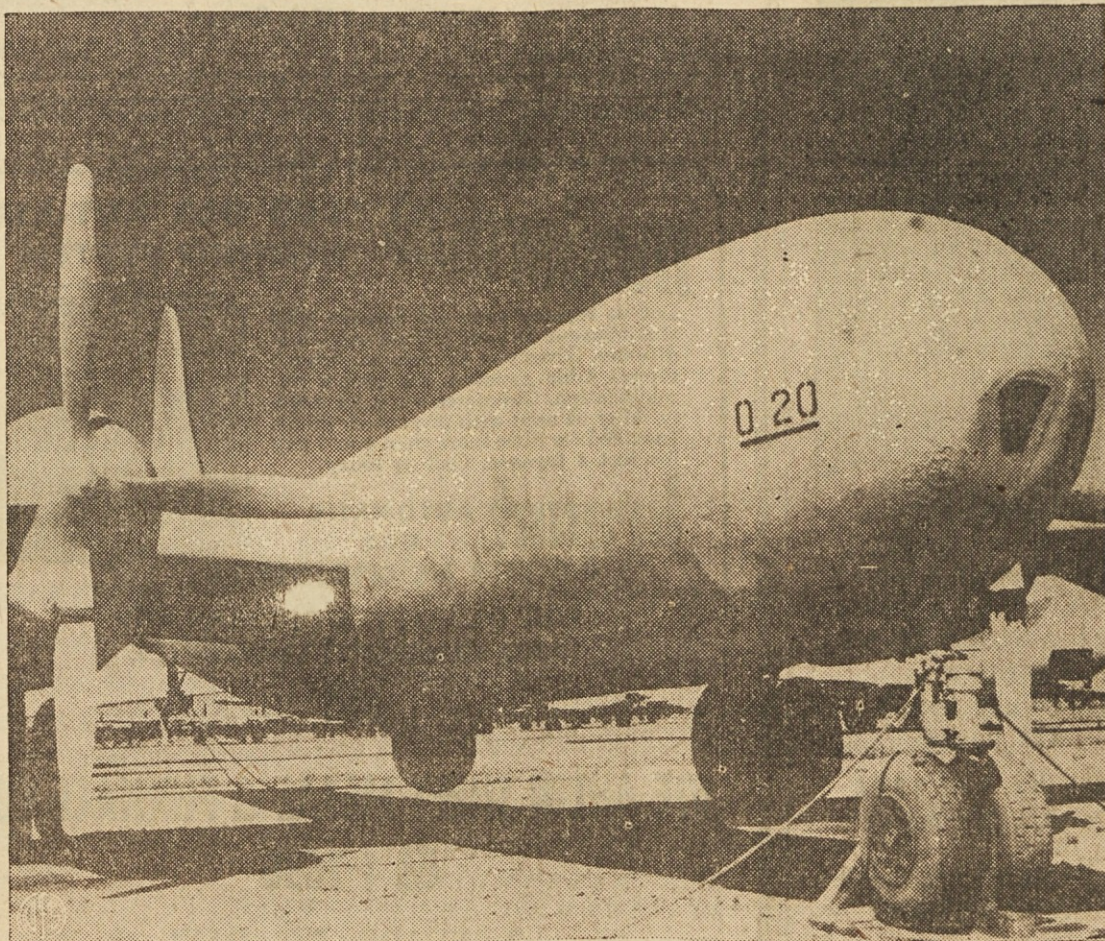
DEATH NOTICES

Forman, Frank J. — Husband of Jane (nee Zoltoski), father of Dolores, Regina, Kenneth, son of Mary (nee Koutnik), brother of Laddie, Anna. Residence at 1077 E. 174 St.

Hecky, Anton — Husband of Amalia (nee Klobucar), father of Emma Shimits, brother of John, Antonia. Residence at 1129 Galewood Dr.

Levstek, Joseph — Husband of Jennie, father of Jennie Hegler, Joseph, brother of Mary Marsich, Frances Jerich, Anton. Residence at 1169 E. 76 St.

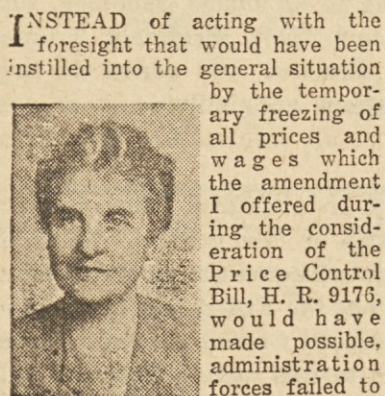
Zupancic, Stanley Son of Theresa (nee Mencin), brother of Joseph, Andrew, Albert, Rose Sandy Residence at 6805 Edna Ave.



"COCOON" STORAGE—Now that it has been decided to expand the U. S. Air Force to 58 groups, B-29 Superforts that were stored in aluminum-colored plastic "cocoons" after World War II, are being recalled for active duty. The protective "cocoons" will be removed at modification centers prior to refitting and installation of new equipment.

This and That from Washington

By Congressman Frances P. Bolton



Mrs. Bolton squarely. A spiraling of wage-price problems has a good start and an increasing confusion is well on its way. Demands for higher wages in anticipation of eventual controls have begun and are bringing higher prices.

Government gives daily evidence that it is out of touch with the people who remember all too well the effect of piecemeal controls. They know the truth of the old adage about closing the barn door after the horse is stolen. They feel with increasing violence that the government should act and act with justice and good common sense.

THE new Social Security Law will take a lot of studying before it goes into effect January 1, 1951.

New beneficiaries add up to about 10 million people. 5 million self-employed, 1 million domestic workers, 850,000 regularly employed farm workers, 1½ million state and local government employees not already covered by retirement systems. In addition there are increases of more than 75 per cent for those already retired under the law and for widows and orphans and by more than 50 per cent for future beneficiaries; a credit of \$160 per month to veterans for

each month of service given; increases from \$14.99 to \$50 per month in the amount a retired worker can earn from private sources without forfeiting his benefits.

SODA-ash is one of the important basic materials. Strikes of plants producing it, now some two months old, have cut supplies at least 70 per cent. Cement plants are suffering increasingly. Textile and glass production has been restricted, because of the shortage.

THE Export-Import Bank has under consideration loans to Spain totalling some \$70 million, as well as being in the process of negotiating a loan of \$1,755,000 to the Metal Division of the Manufacturers' Association of Tel Aviv, Israel, a group of some 200 metal working factories.

All loans to foreign countries are not from government banks. According to the French Ministry of Finance a nationwide group of American banks is concluding arrangements with the French government for a loan of \$225 million.

SWEDEN'S offer of a hospital unit for Korea was not an empty one. A field hospital of 10 physicians, 31 nurses and 48 male attendants, as well as ambulance and truck drivers, cooks, office clerks, etc., a total of 176 persons, is practically ready to leave Sweden. Its top men are battle experienced and all are of the highest caliber.

CENSUS returns come in very slowly, and therefore it is impossible to know whether or not the comment that the 22nd District is the largest in the country is accurate.

The last preliminary figure as compared with 698,650 in 1940, gives the 22nd District at present 912,843.

STRAIGHT FROM WASHINGTON



By **STEPHEN M. YOUNG**
Ohio
Congressman-at-Large

Washington. — The total economic and military aid to Korea between 1946 and July 1, 1950 is 776 million dollars. This does not include the amount allocated to Korea under the Mutual Defense Assistance Act of 1949. These latter figures, for security reasons, must not be disclosed. Exclusive of this, the total military aid to Korea between 1946 and July 1, 1950 is 310 million dollars. (Naval guns, armaments and armament under MDA Act 253 million; surplus property turned over to Korea, 56 million; additional equipment turned over by army, one million).

Economic aid alone totalled 466 millions. The writer voted in favor of every appropriation of ECA funds for Korea.

THOSE POTATOES AGAIN
It seems well nigh criminal, at a time when the United States is compelled to make defense expenditures, to be paying out taxpayers' money to dump surplus potatoes. Yet because of an unrealistic price support law which the writer opposed, our Government spent about 90 million dollar last year and will probably spend about 75 million dollars this year to support potato prices.

Fortunately, an end to this nonsense is in sight. Congress some months ago enacted a law applicable to the 1951 potato crop under which there could be no price support unless crops were under marketing quotas. There is no machinery in the law under which the Department of Agriculture can arrange potato quotas. Thus without further legislation, there will be no price support on the 1951 crop.

Of course, there will be strong pressures from a well-organized minority to enact such legislation, but it is hoped that there will be sufficient votes to withstand the pressure for this upside-down example of legislation. Senator Brewster, (R), Maine, has been the loudest advocate of high potato supports.

STOCKPILING

This nation has a stockpile of material and fighting equipment. This stockpile is being increased right along. An important duty for national defense officials is to determine how much, if any, of this equipment has become obsolete.

The war in Korea is giving lessons each day as to what weapons and what equipment are effective and what are not. This nation cannot be prepared for a war of aggression from the Soviet Union which may occur a few years from now with the weapons of a few years ago.

In other words, a war of tomorrow cannot effectively be fought with weapons of yesterday.

THAT UPPER BODY
Major item on the House Calendar recently has been the huge one - package appropriations bill. The House passed the bill several months ago with some deep slashes. The Senate passed the bill recently with reductions, but not as deep as those made by the House. The House is still more economy-minded in non-military expenditures than is the Senate and this again indicates that it is more in line with the will of the people.

NO WAR MILLIONAIRES
It will be necessary to impose higher taxes against corporations. We are drafting young men. We are compelling soldiers and sailors whose enlistments expired to remain in the Armed Forces. It would be shameful were we to permit corporations and individuals to profiteer from a war costing the lives of our young men. Furthermore, this writer will continue to vote to eliminate non-essential government spending and will continue to support legislation carrying out Hoover Commission recommendations for government reorganization, making for further economies. This Congress owes it to the American people to provide an effective excess profits tax against corporations before adjournment.

Community Chest Day at Randall Race Track

Jockeys, horse owners, trainers, track officials and all other race course employees will pay admission to Randall Race Track — as will the race fan himself Thursday, Sept. 14, designated Commu-

NO BETTER TERMS ANYWHERE

LOANS TO REPAIR, MAINTAIN, MODERNIZE YOUR HOME OR BUSINESS PROPERTY



ty Chest Day at Randall by track president Saul Silberman. "All admissions go to the Community Chest," said Silberman.

Elliot J. Jensen, Community Fund General Manager, praised the Randall president, saying, "It is an extremely generous action which will be of tremendous help to the Community Chest in achieving its 1950 Campaign Goal of \$5,800,000."

Silberman announced Community Chest Day early this week, dubbing it "little enough to do in return for Greater Cleveland's interest and support of Randall Park". He pointed out that all track officials were supporting the idea of Community Chest Day very enthusiastically. He added, "we're certain of a record crowd on Community Chest Day and promise the fans a top notch racing program."

Creamettes "Non-Fattening" But Satisfying

The fact that Creamettes macaroni, spaghetti, and noodles are economical is well known. The fact that they are valuable providers of protein along with their excellent energy-giving carbohydrates is not quite so well known. The fact that they are not "fattening" seems to be hardly known at all.

These days it is recognized that almost every food has a place in the diet. Most foods can even have a welcome place in a diet designed to takeoff weight. A good diet, whether it be for a normal person, an overweight person, or an underweight person must: 1) supply adequate amounts of the necessary food nutrients; 2) supply the proper "fuel value", that is, calories (proportionately more for the underweight, fewer for the overweight; 3) appeal to the eye and the taste; 4) satisfy the appetite; 5) satisfy hunger; 6) contain a combination of food elements which will help prevent quick recurrence of hunger.

The Creamette trio makes a contribution to each of these "musts". 1) Creamettes macaroni, spaghetti, and noodles supply considerable amounts of protein, as well as energy-yielding carbohydrates.

2) Creamettes macaroni supply a modest share of "fuel value", or calories. An ounce of Creamettes macaroni or spaghetti (uncooked) supplies only 100 calories — far less than most persons think.

3) They appeal to the eye and the taste. Creamettes spaghetti with meat sauce, Creamettes macaroni with salmon and peas, Creamettes noodles and hot deviled eggs — how good they look on the dinner plate! —

4) and 5) They satisfy the appetite and they satisfy hunger.

6) Because they contain a combination of protein and carbohydrates they are digested at a moderate (instead of fast) rate. This means that they help prevent quick recurrence of hunger.

One way to keep the cost of re-

GIFT SUGGESTION

to Our Young Slovenian Americans

WHEN BUYING A PRESENT FOR YOUR PARENTS, CHOOSE A SLOVENE BOOK

JUTRO BREZ SONCA

A Novel by IVAN JONTEZ



A significant and stirring novel by one of our most popular American Slovene writers

Beautifully bound
274 pages

\$3.00, by mail \$3.25
(Canada 25c more)

They'll Appreciate Your Thoughtfulness!

Sold at
American Home
Grdina Gift Shoppe

ducing diets down is to make wise use of Creamettes. They themselves add only a modest calorie count to the diet-when served simple, basic foods, such as lean meat, seafoods, eggs, poultry and cheese. Rich sauces and dressings increase the total calorie value of the diet, whether they are served on macaroni or any other food.

FOR RENT

4 rooms and bath, garage.
Rent \$44. 2 adults, no pets.
Call at 1059 Addison Rd.

GALE FLORAL and GIFT SHOPPE

"YOUR SLOVENIAN FLORIST"
WEDDINGS — FUNERALS
CORSAGES — GIFTS — BOUQUETS
317 East 156 St. — KE - 1 - 4717
Free Delivery.
FRANK RICH, Prop.

NOTICE

You can pay Gas, Water, Electric and Telephone bills every day at the office of:

MIHALJEVICH BROS. COMPANY

6424 ST. CLAIR AVENUE
With our Special Money Orders you can pay all other bills, such as doctors, hospitals, rents, stores, etc.
Office hours: 9 A. M. to 6 P. M.

Charles & Olga Slapnik

FLOWER SHOP

FLOWERS FOR ALL OCCASIONS
6026 St. Clair Ave.—EX 1-2134

Plan NOW for HOME REPAIRS

Protect your home value with Spring improvements! Prepare to do your painting, decorating, modernizing, driveways and landscaping NOW. We will arrange a quick loan up to \$1500!

NORTH AMERICAN BANK
Member Federal Deposit Insurance Corporation
3 OFFICES
6131 St. Clair
15617 Waterloo
3496 E. 93rd St.
Broadway 6688

BEROS STUDIO

6116 St. Clair Ave. Tel. EN 1-0670
For the Best in Photography; Weddings in Studio; Candida; in Church and Home; Satisfaction Guaranteed.
AMATEUR FINISHING EXPERTLY DONE; POPULAR PRICES.

NOW! YOUR BABY'S OWN SHOES

"ETERNALIZED" IN EVERLASTING BRONZE

Wouldn't you want to have your baby's shoes forever as a dear remembrance? We can do that for a nominal amount and you will have a keepsake to endure forever.

Your baby's own shoes "eternalized" in everlasting bronze—have them mounted on a beautiful marble base—or as book ends—or as wall sconce, or as onyx base desk set—or as an ash tray-desk set—or anything you wish!

All you have to do is to call us up and we will show you a catalogue of different designs, prices and all.

TOT'S SHOE BRONZING

1523 East 248th Street
Euclid 17, Ohio RE 1-0494

modernize YOUR OLD HOT-AIR HEATING SYSTEM

Let us replace your old furnace with this efficient Bryant Winter Air Conditioner. Gives you air cleaned through filters. Adds moisture for proper humidification. Circulates warm air evenly. May be used with present air ducts. Installed for little more than you'd pay for just a furnace. Call us today.

bryant AUTOMATIC GAS WINTER AIR CONDITIONERS

FOR QUALITY WORKMANSHIP AND GUARANTEED SERVICE

call

JOE AHLIN SHEET METAL & FURNACE CO.
GL 1-7630
3 YEARS TO PAY!
Member Warm Air Furnace and Air Conditioning League

GERTRUDE SORSEK

THE FRIENDLY FLORIST

Flowers For All Occasions
1454 Addison Road EN 1-3295
Cor. of Wade Park and Addison

ST. CLAIR HARDWARE

PLUMBING SUPPLIES - TOOLS
HARDWARE - LOCK KEYS - PAINTS
ELECTRICAL SUPPLIES
Laddie Pujzdar - Joe Vertocnik
7014 St. Clair Ave. UT 1-0925

Rich's Auto Body Shop

COMPLETE AUTO SERVICE
Painting — Motor Service
Ignition and Brake Service
1078-80 E. 64 St.
Tel. HE 1-9231 — HE 1-4947

T & A Electric Sewer Cleaning

23621 Lakeland Blvd.
RE 1-6913

AL ULLE, Prop.

DAY and NIGHT SERVICE

Make This Your Buy Word For VITAMINS

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules are—

POTENT—each capsule contains the daily basic needs of the five vitamins whose requirements have been established as essential to human nutrition.

1-CONVENIENT—take just one capsule today and you can forget about vitamin supplements until tomorrow.

2-ECONOMICAL—single capsule each day is all you take and all you pay for.

4-QUARANTEES—take one One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule each day for sixty days. Your money back if you are not satisfied.

MILES LABORATORIES, INC.
Elkhart, Indiana



MATT F. INTIHAR

REAL ESTATE
INSURANCE

Fire, Extended Coverage, Windstorm, Auto, Bodily Injury, Property Damage, Theft, Public Liability, Business Interruption, Bonds and Hospitalization

630 E. 222 St. RE 1-6888

for the
Perfect
Wedding.

your invitations and announcements must be flawlessly correct!



Let us show you the

"Flower Wedding Line"...

created by Regency!

NATURALLY, they're important to you! That's why we want you to see these invitations for yourself. And please don't let that costly look mislead you... the magic is in the making of these invitations! Feel that fine, sharp raised lettering. It's done by a very special process! Feel the creamy quality of the papers! Check the perfect form of these invitations with people who really know! Come in! We will be happy to show you the "Flower Wedding Line."

We have matching enclosure cards, response cards, and informals!

Priced as low as 50 for \$7.00
100 for \$10.50 with double envelopes and tissues
Select from 45 distinctive papers and 17 styles of lettering.

FINE PRINTING... PROMPT SERVICE

American Home Publishing Co.

6117 St. Clair Avenue

HE 1-0628

The New Enlarged Edition Now on Sale!

Our Favorite RECIPES

compiled by

American-Slovene Club

The Cook Book is divided into the following divisions:

TORTES	SANDWICHES
TOAST, OMELETTES and PANCAKES	SALADS
BREADS, YEAST, and QUICK BREADS	RELISHES, PICKLES, DRESSINGS
COOKIES	JAMS, PRESERVES
PUDDINGS, DESSERTS, etc.	CANDIES
CAKES	PIES
VEGETABLES	MEAT DISHES
MEATLESS DISHES	FROSTINGS, TOPPINGS, FILLINGS
NOODLES, DUMPLINGS	SOUPS
STRUDELS, PASTRIES	FISH
BEVERAGES	MISCELLANEOUS

This book may be purchased thru mail for \$1.50 plus a handling charge of 15c—total \$1.65 at the

Marsich and Russ Department Store

6108 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio